

**ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNIJENJA:
Stavovi građana o članstvu u Evropskoj uniji
i procesu integracija u EU**

Avgust/Kolovoz 2022.

METODOLOGIJA

Prikupljanje podataka	15. - 29. avgust 2022. godine
Metoda	Kvantitativno istraživanje CATI metodom (kompjuterski potpomognuto telefonsko anketiranje)
Populacija	Stanovnici BiH starosti 18 i više godina
Uzorak	Slučajni, višestepeni stratificirani uzorak, reprezentativan za BiH
Okvir uzorka	Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH, 2013. godina, www.popis.gov.ba
Veličina uzorka	N=1.200
Greška uzorka	+/- 2,8% na cijelom uzorku

METODOLOGIJA

GEOGRAFSKA DISTRIBUCIJA UZORKA

REGION	PODREGIONI	N	18+	18+ %	Veličina uzorka
FBiH	UNSKOSANSKI KANTON	754	211.166	0,1198832	93
	POSAVSKI KANTON		35.564	0,0201904	15
	TUZLANSKI KANTON		355.263	0,2016900	151
	ZENIČKODOBOJSKI KANTON		286.503	0,1626535	124
	BOSANSKOPODRINJSKI KANTON		19.340	0,0109797	8
	SREDNJOBOSANSKI KANTON		199.064	0,1130127	86
	HERCEGOVAČKONERETVANSKI KANTON		177.911	0,1010037	75
	ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON		73.587	0,0417768	32
	KANTON SARAJEVO		334.334	0,1898082	141
	HERCEGBOSANSKI KANTON		68.699	0,0390018	29
FEDERACIJA BIH			1.761.431	1	754
RS	REGION BANJA LUKA	418	455.968	0,451478	188
	REGION DOBOJ		178.521	0,176763	74
	REGION BIJELJINA		113.817	0,112696	47
	REGION ISTOČNO SARAJEVO		79.808	0,079022	33
	REGION ZVORNIK		89.365	0,088485	38
	REGION ISTOČNA HERCEGOVINA		92.467	0,091556	38
REPUBLIKA SRPSKA			1.009.946	1	418
DB	DISTRIKT BRČKO	28	67.081	1	28

▪ Struktura uzorka po spolu:

Muškarci: 48,5%
Žene: 51,5%

▪ Struktura uzorka po starosti:

18-34: 29,1%
35-49: 26,5%
50-64: 26,7%
65+: 17,7%

▪ Struktura uzorka po nacionalnosti:

▪ Bošnjaci: 50,1%
▪ Hrvati: 15,4%
▪ Srbi: 32,2%
▪ Ostalo: 2,3%

▪ Struktura uzorka po tipu naselja:

Urbano: 44%
Ruralno: 56%

NAPOMENE:

- Za statistički značajnu razliku u rezultatima uzimana je ona na nivou $\leq 0,05$, što znači da se sa 95% sigurnosti može tvrditi da je ona rezultat djelovanja sistematskog faktora, tj. da postoji 5% ili manje šansi da je dobivena slučajno.
- Post stratifikacijski ponderi su primjenjeni da usklade uzorak sa poznatim populacijskim parametrima prema Popisu 2013. Varijable koje su korištene su: spol x starost.
- Rezultati za Distrikt Brčko imaju ograničenu pouzdanost zbog malog broja intervjuja.
- Komparacija sa rezultatima istraživanja iz 2020. i 2021. godine rađena je za pitanja koja su u svom sadržaju identična onima iz tekuće (2022). godine.

SOCIO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE UZORKA 2022

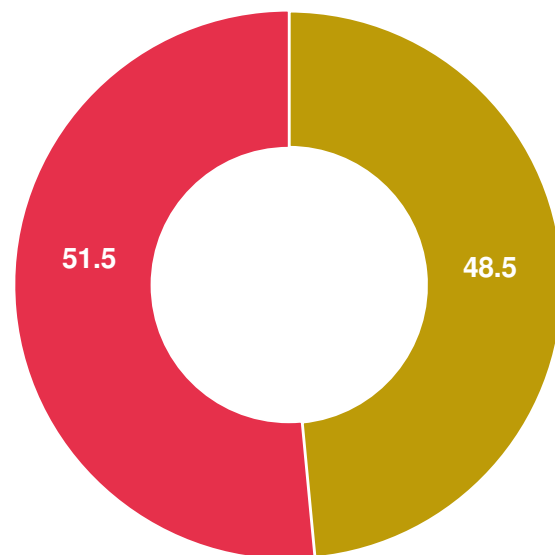
	BIH	FBIH	RS	DB
	N=1200	N=754	N=418	N=28
Grad	44,0	44,8	41,9	53,6
Selo	56,0	55,2	58,1	46,4
Muško	48,5	48,4	48,6	50,0
Žensko	51,5	51,6	51,4	50,0
18-34	29,1	28,9	29,4	28,6
35-49	26,5	26,5	26,6	25,0
50-64	26,8	26,8	26,6	28,6
65+	17,7	17,8	17,5	17,9

	BIH	FBIH	RS	DB
	N=1200	N=754	N=418	N=28
Zaposlen	36,9	37,3	36,6	32,1
Student	8,3	9,0	6,7	10,7
Domaćica	10,3	10,2	11,0	3,6
Penzioner	24,8	24,8	24,2	32,1
Nezaposlen	19,8	18,7	21,5	21,4
Hrvati	15,4	23,2	1,0	21,4
Bošnjaci	50,1	72,3	10,5	42,9
Srbi	32,2	1,3	87,6	35,7
Drugo	2,3	3,2	1,0	

	BIH	FBIH	RS	DB
	N=1200	N=754	N=418	N=28
Bez završene osnovne škole	1,7	1,7	1,4	3,6
Osnovna škola	16,8	16,2	17,2	25,0
Srednja škola	69,6	69,6	70,6	53,6
Univerzitet	12,0	12,5	10,8	17,9
Bez dohotka	11,3	10,7	12,7	7,1
1-300 KM	16,3	14,2	20,1	14,3
301-700 KM	37,9	38,1	36,8	50,0
701-1000 KM	18,8	20,0	16,7	14,3
1001 KM i više	15,8	17,0	13,6	14,3

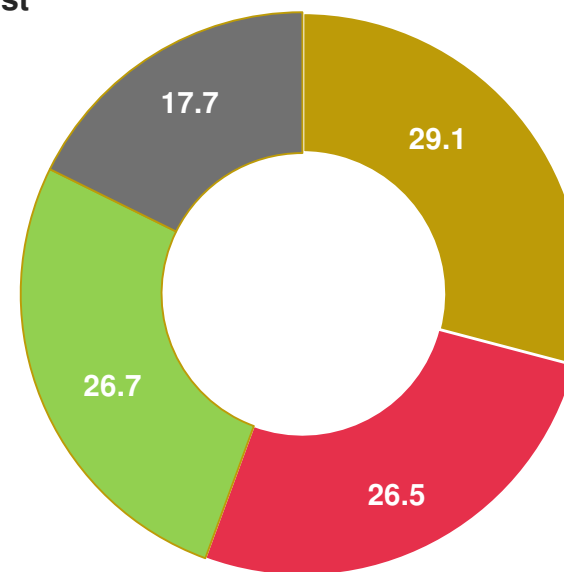
SOCIO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE UZORKA 2022

Spol

■ Muško ■ Žensko

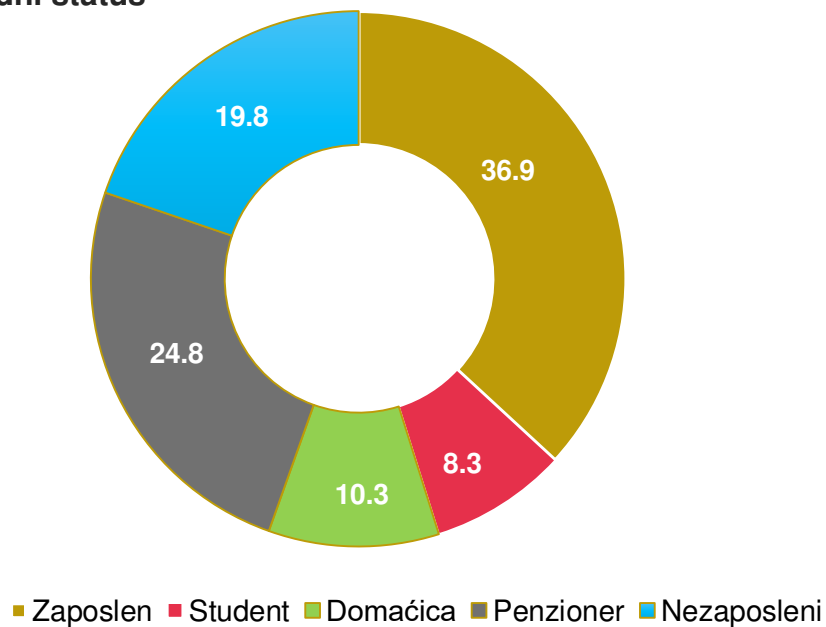
Starost

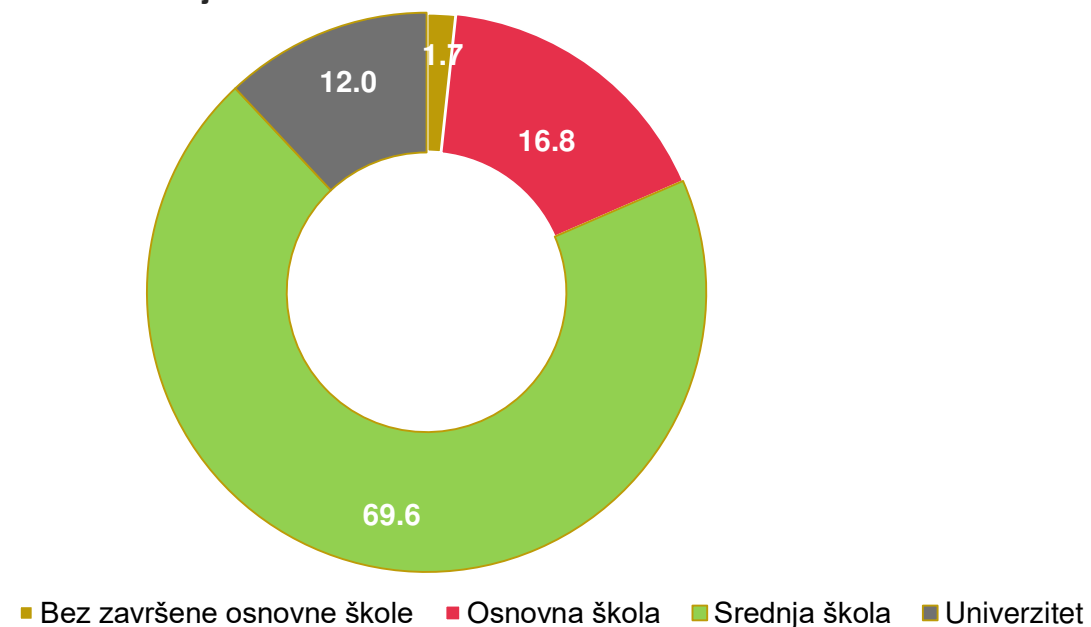
■ 18-34 ■ 35-49 ■ 50-64 ■ 65+

SOCIO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE UZORKA 2022

Radni status

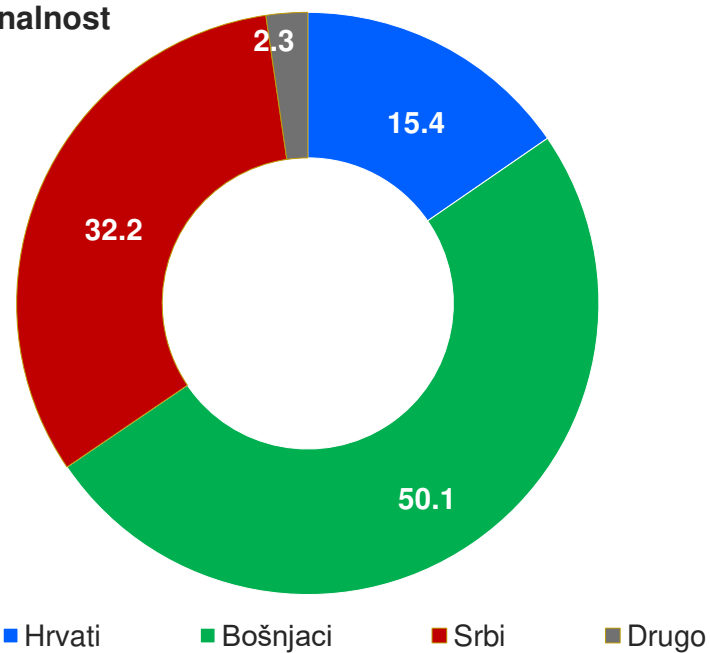

Obrazovanje

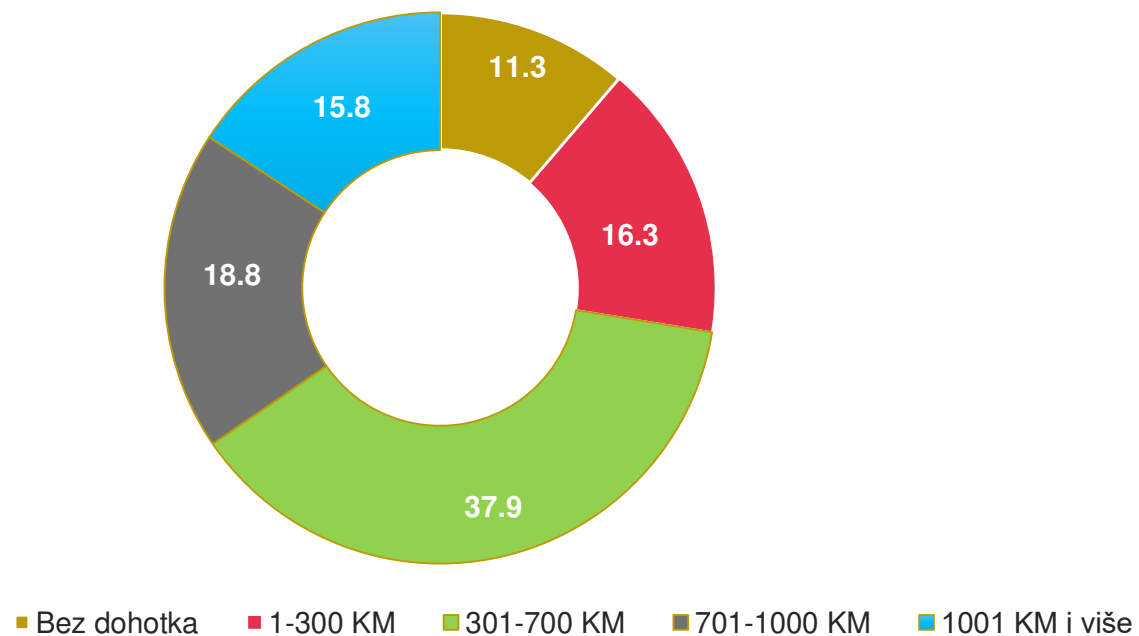

SOCIO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE UZORKA 2022

Nacionalnost

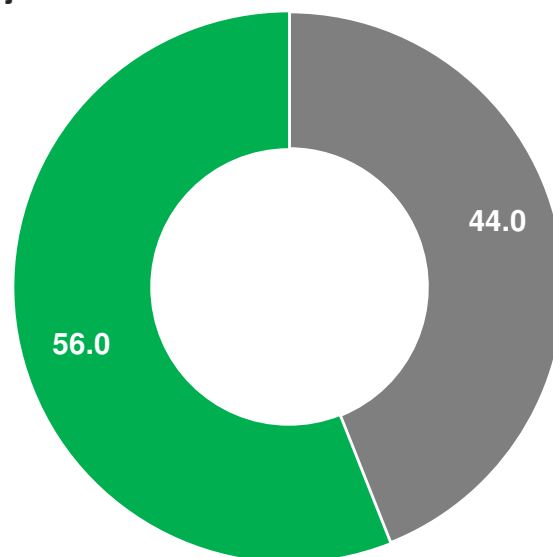

Prihod

SOCIO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE UZORKA

Tip naselja

■ Urbano

■ Ruralno

GLAVNI NALAZI

- Gotovo četiri petine građana glasalo bi za ulazak BiH u EU. Podrška je značajno veća u FBiH i DB nego u RS. U odnosu na istraživanja iz 2020 i 2021, podrška za ulazak BiH u EU u 2022 je u blagom padu u odnosu na 2021 a blagom rastu u odnosu na 2020.
- Za građane BiH, ulazak BiH u EU bi bio garancija trajnog mira i političke stabilnosti a potom slijede sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala i poštivanje zakona i propisa. Isti razlozi su najčešće navođeni i 2021. i 2020. godine.
- Procenat građana koji ne podržavaju ulazak BiH u EU je u porastu o odnosu na ranije godine (16% vs. 12,4% vs. 9,3%). Nema značajnih razlika ni u razlozima zbog kojih građani iz svih dijelova BiH ne podržavaju ulazak BiH u EU. Najčešći razlog zbog kojeg građani ne podržavaju ulazak BiH u EU su veći troškovi života i poreza. Razlozi koji se pored ovog izdvajaju su gubitak raznolikosti kultura (posebno za građane RS) i prevelika centralizacija.
- Većina građana BiH smatra da je borba protiv korupcije reforma koju je neophodno provesti da bi se unaprijedio njihov svakodnevni život. Uz ovu reformu, druge neophodne reforme koje su neophodne za unapređenje svakodnevnog života su smanjenje poreskih opterećenja i uklanjanje prepreka zapošljavanju i reforma sudstva i tužilaštva.
- EU je zainteresovana za pristupanje BiH u najvećoj mjeri zbog prirodnih resursa BiH, te zbog osiguranja mira i stabilnosti. Gotovo podjednako su zastupljeni stručni i kvalifikovani radnici i širenje evropskog tržišta.

GLAVNI NALAZI

- 3 od 10 građana u BiH smatra da je BiH podnijela zahtjev za članstvo u EU a svako četvrti građanin smatra da BiH pregovara o članstvu u EU.
- Većina građana BiH smatra da će u budućnosti EU učvrstiti unutrašnje odnose i nastaviti sa proširenjem. Ovo mišljenje je više zastupljeno u FBiH od RS (63,9% vs 28,2%). Za razliku od građana u FBiH, građani u RS su mišljenja da EU neće opstati i da će doživjeti svojevrsnu blokovsku podjelu.
- Najveći dio građana smatra da bi od ulaska BiH u EU najveću korist imali mladi. I dalje su na drugom mjestu političari ali su preduzetnici došli na treće mjesto u odnosu na ranije godine kada su tu bili studenti i istraživači.
- U svim dijelovima BiH politizacija procesa integrisanja se vidi kao najveća prepreka integraciji BiH u EU i nespremnost na promjene.
- Većina građana BiH je čulo za Direkciju za evropske integracije. Poznavanje Direkcije za evropske integracije u 2022 godini je do sada u najvećem procentu (51,8%) u odnosu na ranije godine 2021 (44,9%) i 2020 godinu (33,7%).

GLAVNI NALAZI

- Građani BiH najčešće smatraju da je uloga Direkcije za evropske integracije koordinacija aktivnosti institucija u BiH na polju evropskih integracija a potom slijedi ispunjenje obaveza iz procesa integracije u EU. U odnosu na 2021 godinu, porastao je procenat građana koji misle da je uloga DEI ispunjenje obaveza iz procesa integracija u EU (16,4% vs 12,6%), dok je u padu raspodjela finansijske pomoći EU korisnicima (7,8%) i na nivou je rezultata iz 2020 godine (8,2%). U odnosu na 2020 i 2021, u 2022 bilježi se pad u mišljenju da je uloga DEI zastupanje interesa BiH u institucijama EU.
- U 2022 kao i u 2020 godini, teme koje su predmet interesovanja građana BiH, a u vezi sa procesom evropskih integracija u medijima su uticaj procesa evropskih integracija na svakodnevni život građana, mogućnost korištenja finansijske pomoći EU. U odnosu na ranije godine u kojim je reforma u okviru procesa integrisanja bila treća tema kao predmet interesovanja građana BiH, 2022 godine je to mjesto zauzela prednost integracije u EU.
- Glavni mediji koje građani BiH koriste kad je u pitanju informisanje o evropskim integracijama su TV i internet a kao dopunski medij u 2022 godini najčešće se koristi štampa. U prvom odgovoru građana, prvi put je Internet postao glavni medij u odnosu na TV (49,7% vs. 43,1%) koji je do sada kao medij imao dominaciju.
- Gotovo polovina građana BiH ističe da je Evropska unija najveći donator sredstava BiH. Među građanima FBiH prisutnije je mišljenje da je poslije EU, Turska najveći donator a građani RS češće od ostalih smatraju da je to Rusija.
- Evidentan je porast pesimizma u 2022 u odnosu na 2021 godinu (7%) i 2020 godinu (2,5%) kada su u pitanju procjene građana kada bi BiH mogla postati član EU. Jedna trećina građana BiH (34,7%) procjenjuje ulazak BiH u EU za najviše 10 godina. Takvog je mišljenja bilo 29% u 2020 godini i 40,6% u 2021 godini.

GLAVNI NALAZI

- Gotovo polovina građana BiH misli da evropski put BiH nema alternativu, a nešto više od dvije petine misli suprotno. U 2022 gotovo isti procenat građana kao u 2021 misli suprotno.
- Jedna trećina građana nije znalo procijeniti godišnji iznos novca koji EU odvaja za Bosnu i Hercegovinu putem IPA državnih programa ali 21,1% ispitanika misli da je taj iznos od 30-100 miliona EUR godišnje dok 16,2% građana misli da je taj iznos više od 100 miliona EUR godišnje.
- Projekti koji se relaizuju iz IPA sredstva o kojim bi se građani BiH željeli informisati su iz oblasti obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike, i oblasti ljudskih prava te iz oblasti poljoprivrede, okoliša i energije.

NALAZI ISTRAŽIVANJA 2022.

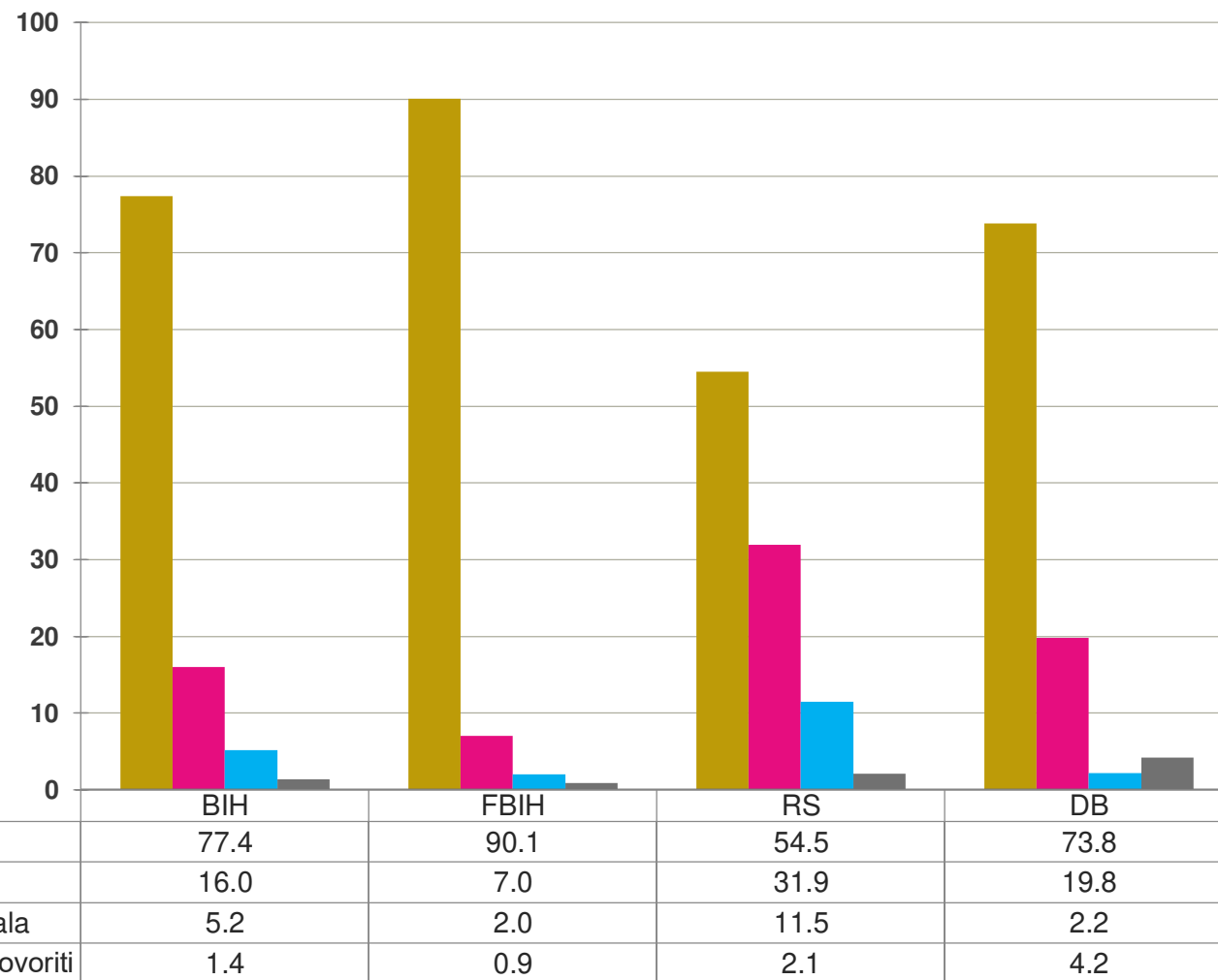
1. AKO BI SUTRA BIO REFERENDUM ZA ČLANSTVO U EU S PITANJEM „DA LI PODRŽAVATE ULAZAK BOSNE I HERCEGOVINE U EVROPSKU UNIJU?“, KAKO BISTE GLASALI?

N_{BiH}=1.200, n_{FBIH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Gotovo 8 od 10 građana BiH glasalo bi za ulazak BiH u EU.

Podrška je najveća u FBIH i DB (9 od 10) u odnosu na RS u kojoj je takvog mišljenja 5 od 10 građana.

1,4% građana je neodlučno a 5,2% građana ne bi glasalo na referendumu.

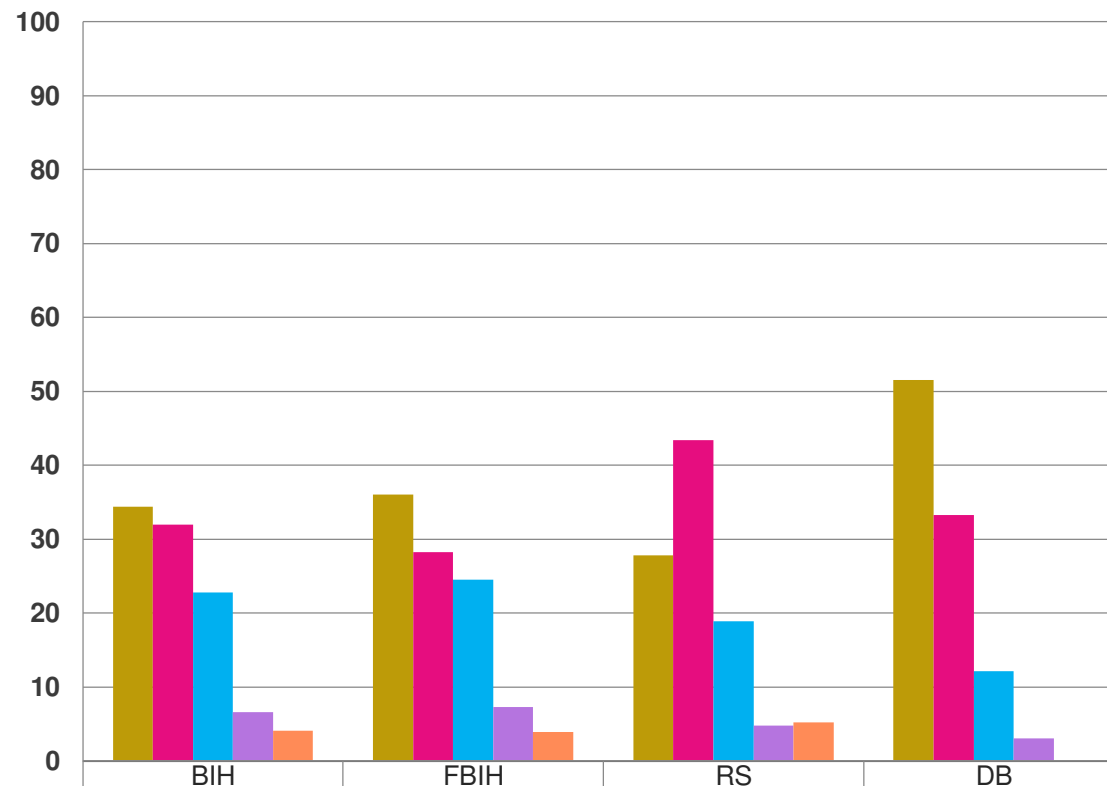

2A. ZAŠTO PODRŽAVATE ULAZAK BOSNE I HERCEGOVINE U EVROPSKU UNIJU?

N_{BiH}=928, n_{FBIH}=679, n_{RS}=228, n_{DB}=21

Tri glavna razloga zašto građani podržavaju ulazak BiH u EU su garancija trajnog mira i političke stabilnosti, sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala te poštivanje zakona i propisa.

U Republici Srpskoj, glavni razlog je podržavanja ulaska BiH u Evropsku Uniju je sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala.

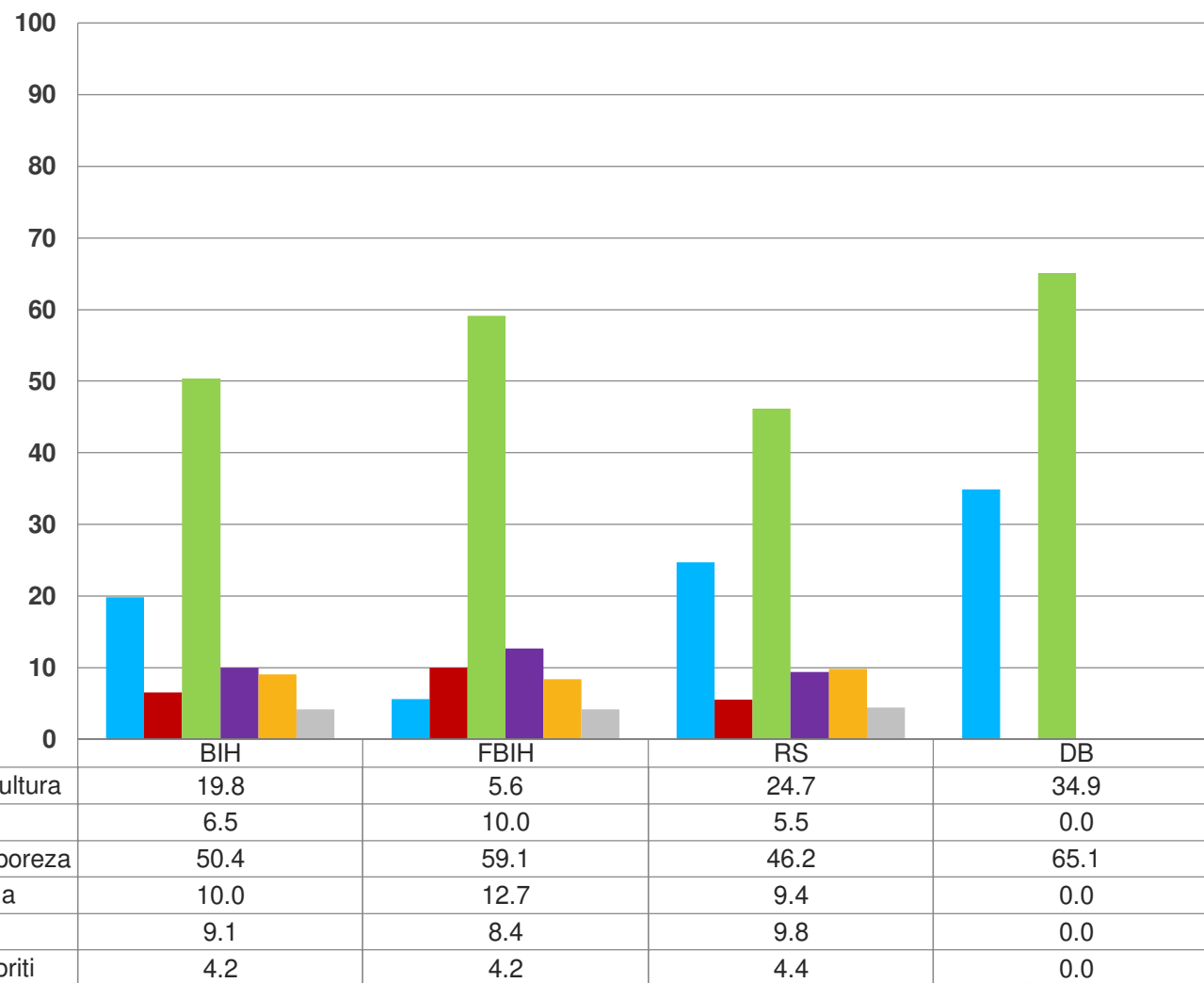

	BIH	FBIH	RS	DB
■ Garancija trajnog mira i političke stabilnosti	34.4	36.0	27.8	51.6
■ Sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala	32.0	28.2	43.4	33.3
■ Postivanje zakona i propisa	22.8	24.5	18.9	12.1
■ Unapredjenje infrastrukture	6.6	7.3	4.8	3
■ Nesto drugo	4.1	3.9	5.2	0

2B. ZAŠTO NE PODRŽAVATE ULAZAK BOSNE I HERCEGOVINE U EVROPSKU UNIJU?

N_{BIH}=190, n_{FBIH}=53, n_{RS}=132, n_{DB}=5

Iako na nivou BIH relativno mali procenat građana ne podržava ulazak BIH u EU (16,0%), razlozi ne podržavanja su „veći troškovi života i poreza“, „gubitak raznolikosti kultura“ i „prevelika centralizacija“.

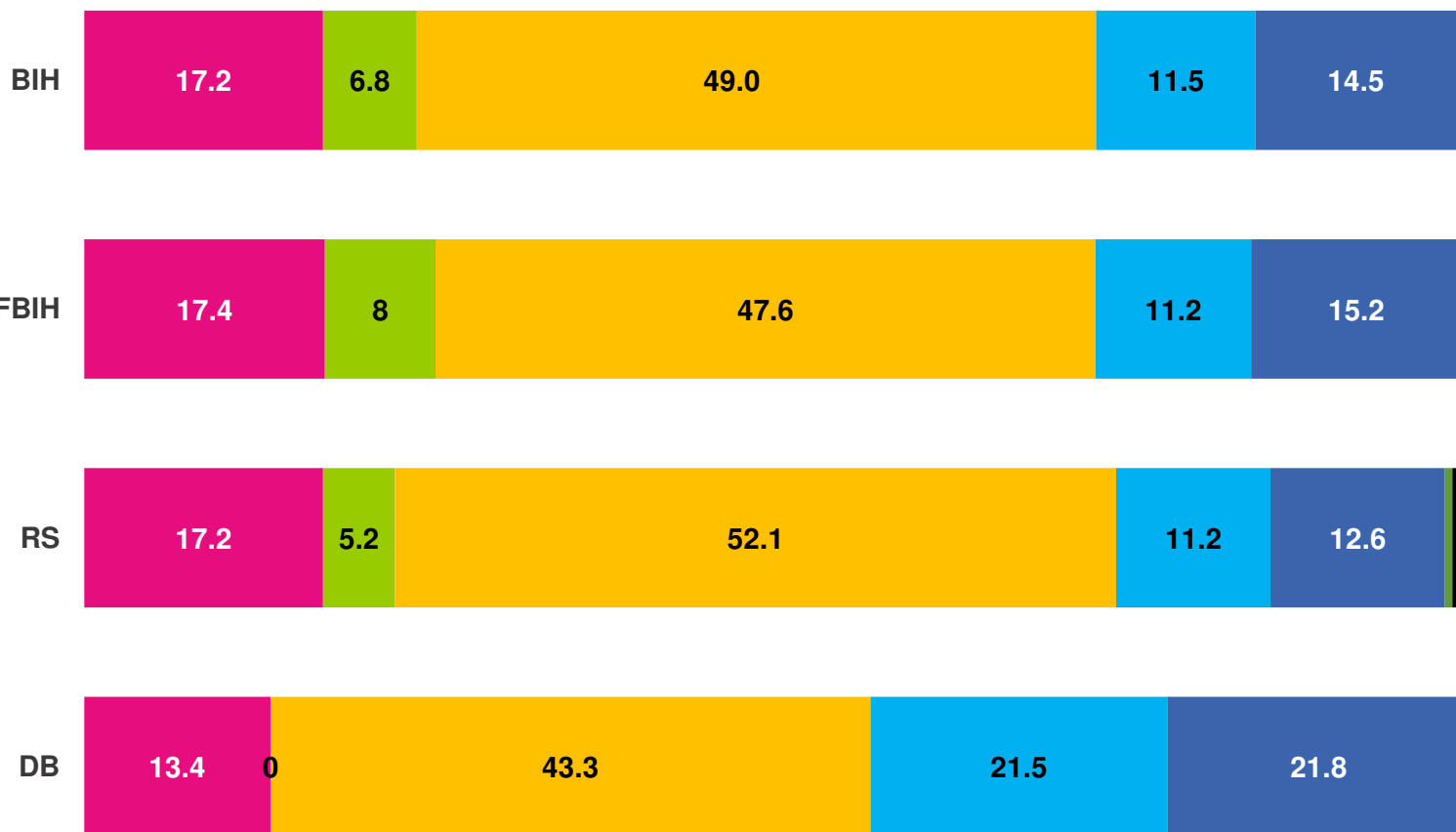

3. KOJA JE OD SLJEDEĆIH REFORMI PREMA VAŠEM MIŠLJENJU NEOPHODNA ZA UNAPREĐENJE SVAKODNEVNOG ŽIVOTA GRAĐANA BIH?

N_{BiH}=1.200, n_{FBIH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Svako drugi građanin BiH smatra da je borba protiv korupcije neophodna za unapređenje svakodnevnog života građana BiH.

Uz borbu protiv korupcije, jedna šestina građana smatra da je neophodno smanjenje poreskih opterećenja na rad i uklanjanje prepreka zapošljavanju te reforma sudova i tužilaštva.

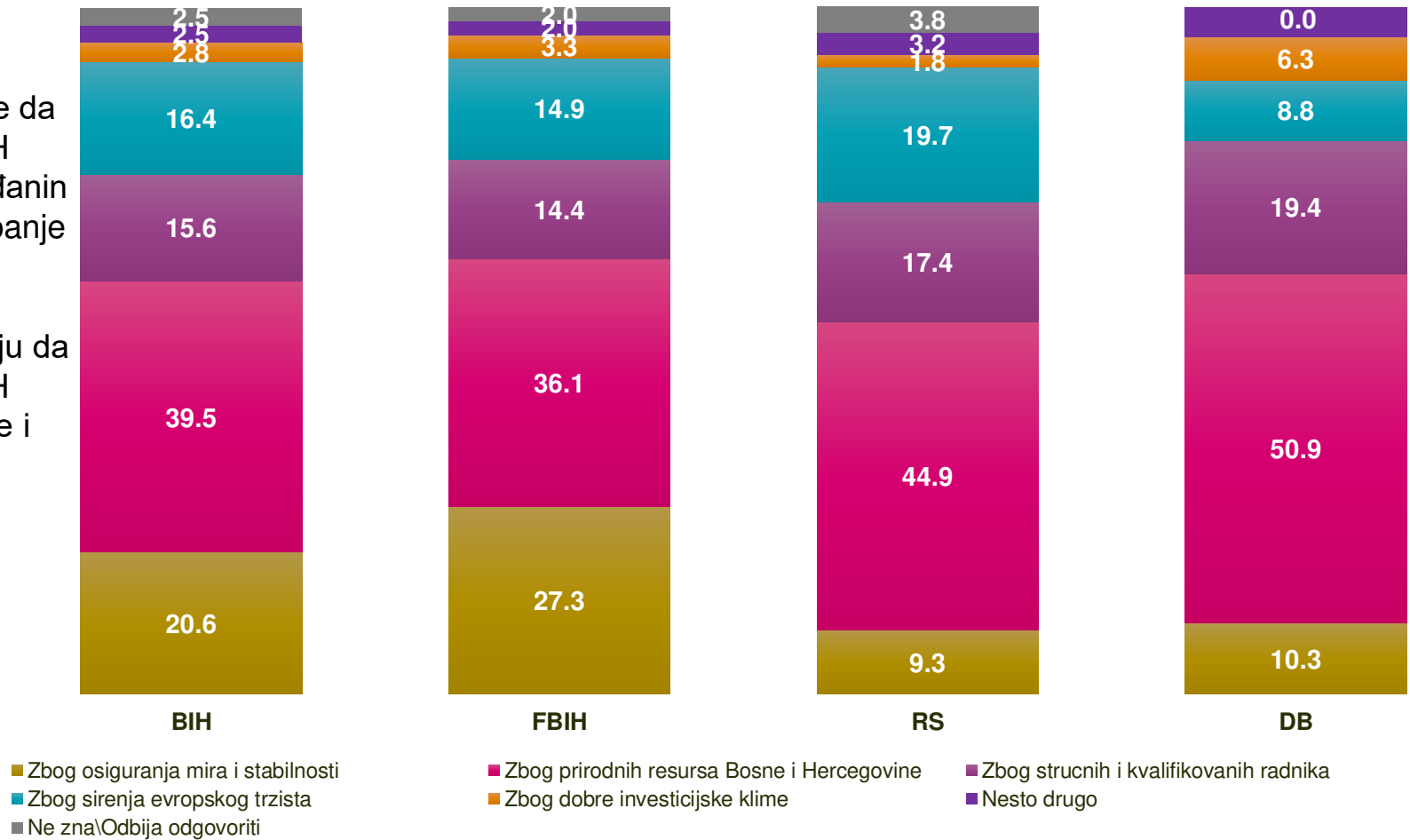
■ Smanjenje poreskih opterećenja na rad i uklanjanje prepreka zapošljavanju ■ Reforma javne uprave
■ Borba protiv korupcije ■ Reforma socijalnog sistema
■ Reforma sudova i tužilaštva ■ Ni jedna
■ Ne zna/Ne želi odgovoriti

4. ZAŠTO JE PO VAŠEM MIŠLJENJU, EVROPSKA UNIJA ZAINTERESOVANA ZA PRISTUPANJE BOSNE I HERCEGOVINE?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Gotovo 4 od 10 građana BiH mišljenja je da je EU zainteresovana za pristupanje BiH zbog prirodnih resursa a svako peti građanin misli da je EU zainteresovana za pristupanje BiH zbog osiguranja mira i stabilnosti.

Trećina građana podijeljena je u mišljenju da je EU zainteresovana za pristupanje BiH zbog stručne i kvalifikovane radne snage i širenja evropskog tržišta.

5. DA LI VAM JE POZNATO TRENUTNO STANJE PROCESA INTERGRISANJA BIH U EVROPSKU UNIJU?

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=754$, $n_{RS}=418$, $n_{DB}=28$

Tri od 10 građana u BiH mišljenja je da je BiH podnijela zahtjev za članstvo u EU.

Malo više od jedne petine građana misli da BiH pregovara o članstvu u EU.

Gotovo jedna petina građana mišljenja je da BiH odgovara na upitnik Evropske komisije dok 1 od 10 građana smatra da je BiH već postala kandidat za članstvo u EU.

- BiH je podnijela zahtjev za članstvo
- BiH pregovara o članstvu u EU
- BiH je već postala kandidat za članstvo u EU
- BiH odgovara na upitnik Evropske komisije
- Ne zna/Odbija odgovoriti

6. KAKVO JE VAŠE MIŠLJENJE O BUDUĆNOSTI EU?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Većina građana BiH smatra da će EU učvrstiti unutrašnje odnose i nastaviti sa proširenjem.

Ovo mišljenje je zastupljenije u FBiH nego u RS (63,9% vs 28,2%) čiji građani češće od onih iz FBiH smatraju da EU kao integracija neće opstati i da će doživjeti svojevrsnu blokovsku podjelu.

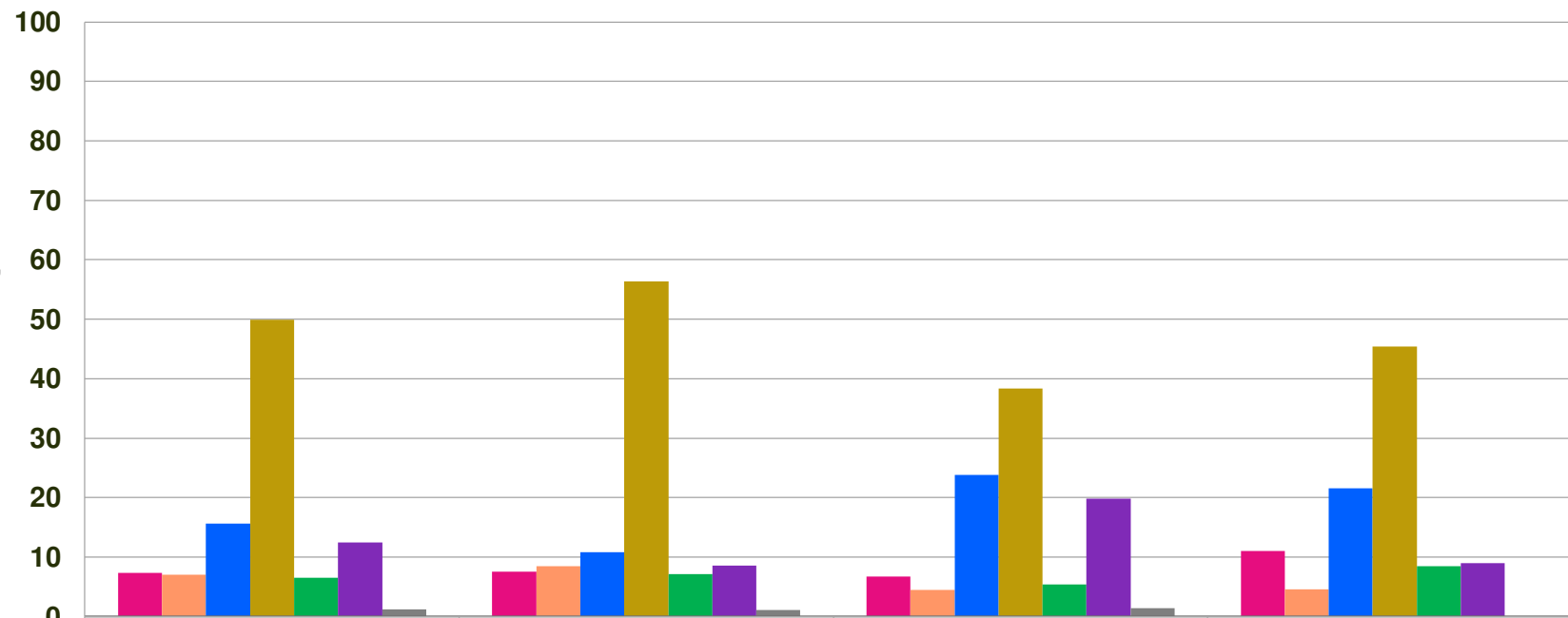
- EU će učvrstiti unutrašnje odnose i nastaviti sa proširenjem
- EU će doživjeti svojevrsnu blokovsku podjelu
- Ne zna/Odbija odgovoriti

- EU kao integracija neće opstati
- EU će odustati od zajedničke valute i nekih zajedničkih politika

7. KOJI BI DIO DRUŠTVA, PREMA VAŠEM MIŠLJENJU, IMAO NAJVEĆU KORIST OD ULASKA BIH U EU?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Većina građana BiH smatra da bi najveću korist od ulaska BiH u EU imali mladi a potom slijede političari, preduzetnici te studenti i istraživači.

	BiH	FBiH	RS	DB
Preduzetnici	7.3	7.5	6.7	11.0
Studenti i istrazivaci	7.0	8.5	4.5	4.6
Politicari	15.6	10.8	23.9	21.6
Mladi	49.9	56.4	38.4	45.4
Poljoprivrednici	6.5	7.1	5.4	8.5
Niko posebno	12.5	8.6	19.8	8.9
Ne zna/Odbija odgovoriti	1.2	1.1	1.4	0.0

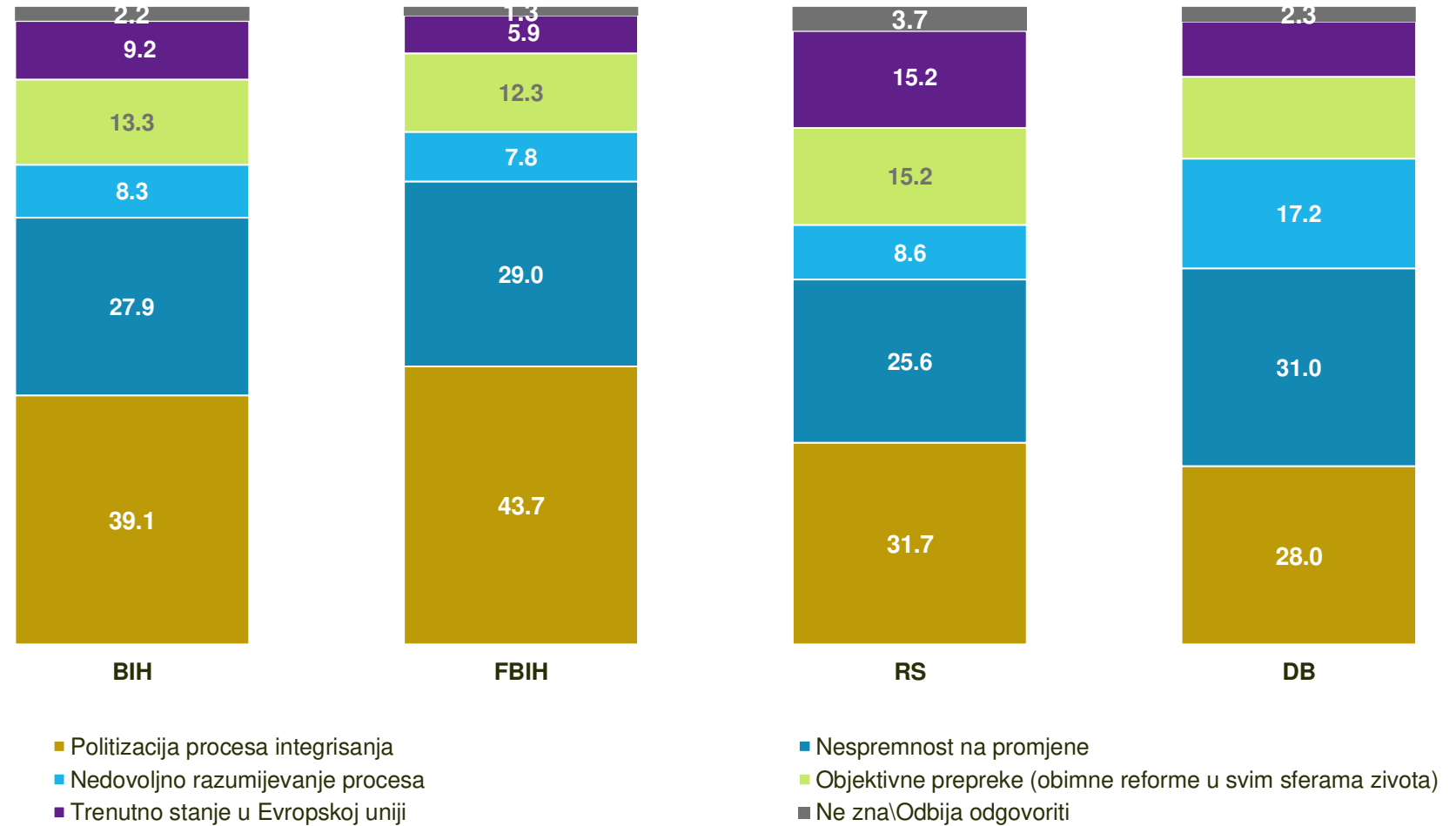
8. PO VAŠEM MIŠLJENJU, ŠTA U NAJVEĆOJ MJERI OTEŽAVA INTEGRACIJU NAŠE ZEMLJE U EVROPSKU UNIJU?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Politizacija procesa integrisanja u najvećoj mjeri otežava integraciju BiH u EU.

Ovo mišljenje je zastupljenije više u FBiH nego u RSu.

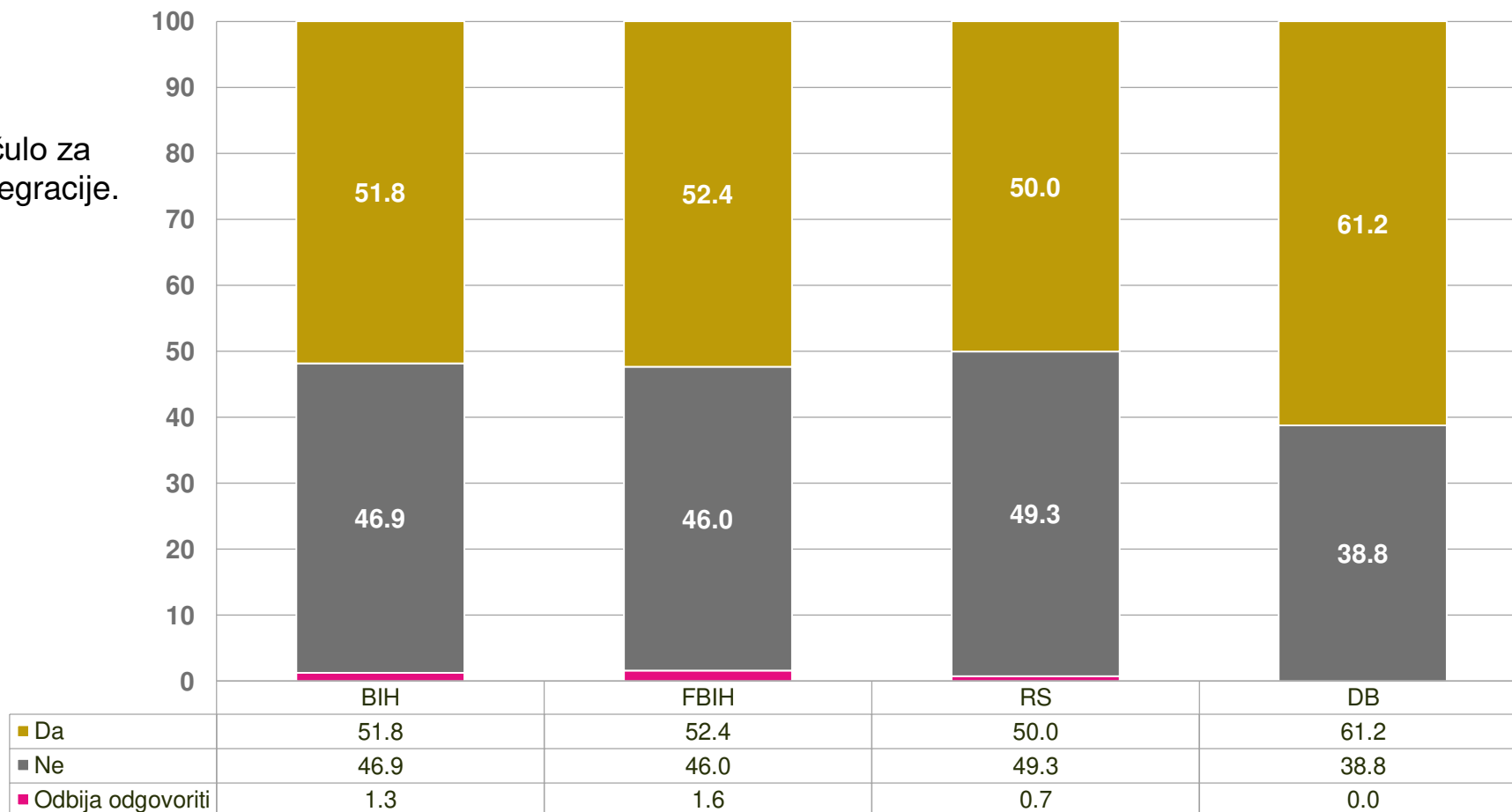
Pored politizacije procesa integrisanja, značajnu prepreku za integraciju BiH u EU predstavlja i nespremnost na promjene.

9. DA LI STE ČULI ZA DIREKCIJU ZA EVROPSKE INTEGRACIJE VIJEĆA MINISTARA BIH?

$N_{BIH}=1.200$, $n_{FBIH}=754$, $n_{RS}=418$, $n_{DB}=28$

5 od 10 građana BIH je čulo za
Direkciju za evropske integracije.

10. DA LI ZNATE KOJA JE ULOGA DIREKCIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE BIH?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

4 od 10 građana BiH ne zna koja je uloga Direkcije za evropske integracije.

Gotovo jedna petina građana BiH smatra da je uloga Direkcije za evropske integracije koordinacija aktivnosti institucija u BiH na polju evropskih integracija.

- Ne zna/Ne zeli odgovoriti
- Raspodjela finansijske pomoci EU korisnicima
- Ispunjenje obaveza iz procesa integracije u EU

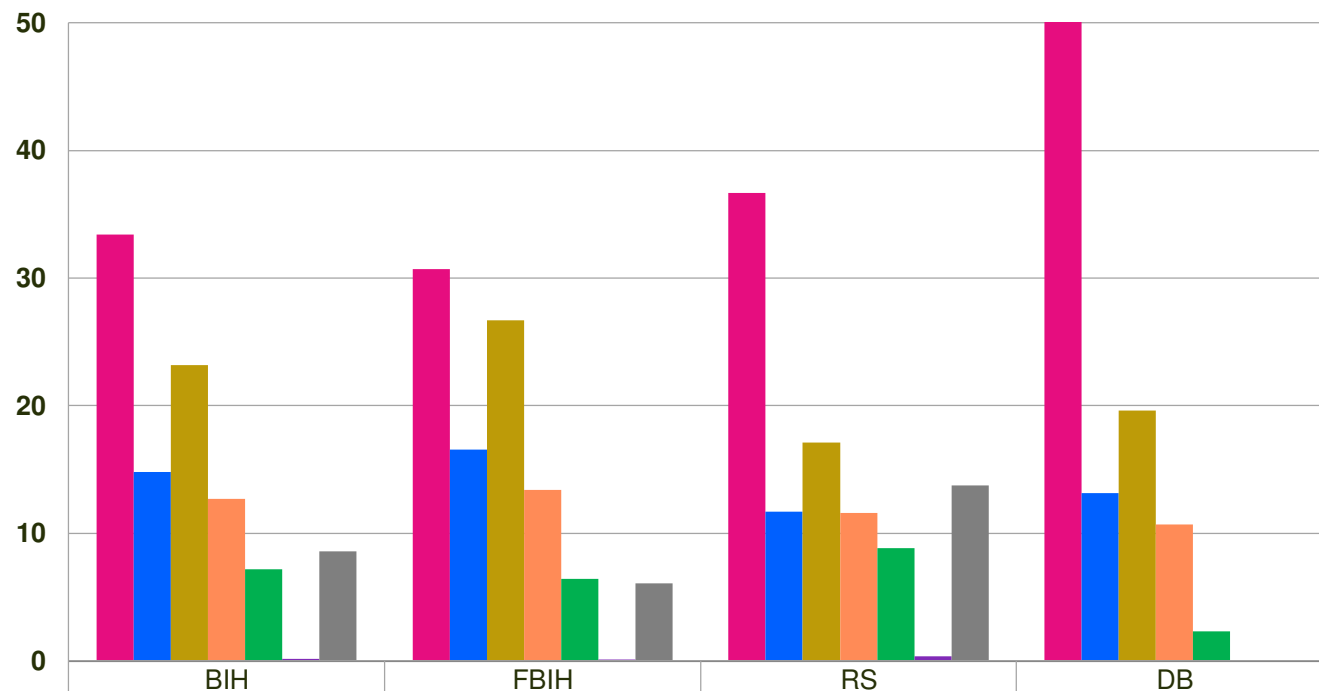
- Nesto drugo
- Zastupanje interesa BiH u institucijama EU
- Koordinacija aktivnosti institucija u BiH na polju evropskih integracija

11. KOJE SU TEME U VEZI SA PROCESOM EVROPSKIH INTEGRACIJA U MEDIJIMA PREDMET VAŠEG INTERESOVANJA?

$n_{BIH}=1.200$, $n_{FBIH}=754$, $n_{RS}=418$, $n_{DB}=28$

Jedna trećina građana BIH izjavila je da ih, u vezi sa procesom evropskih integracija, interesuju teme vezane za utjecaj procesa EU integracija na svakodnevni život građana.

Gotovo jednu četvrtinu građana BIH interesuje mogućnost korištenja finansijske pomoći EU.

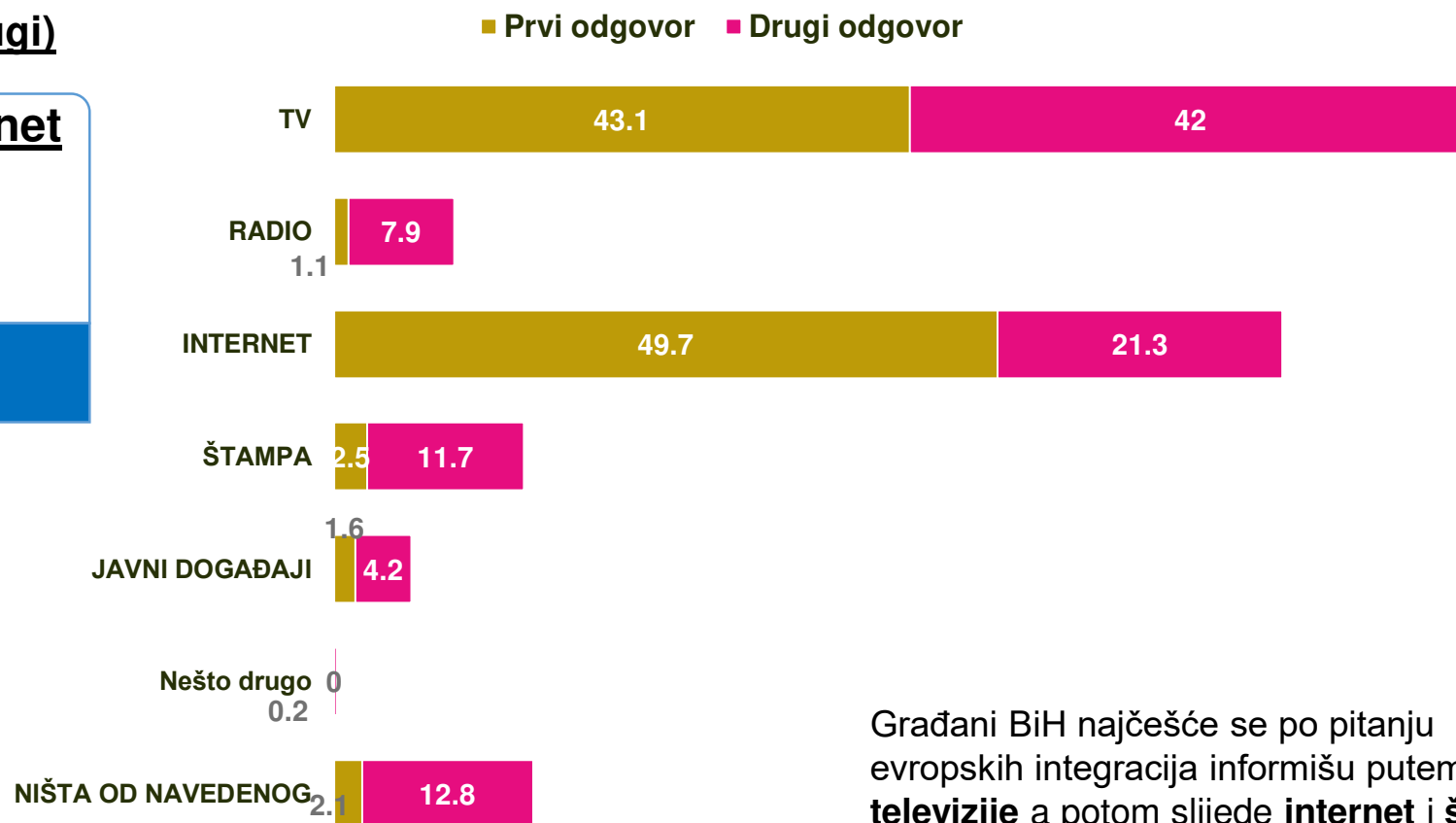
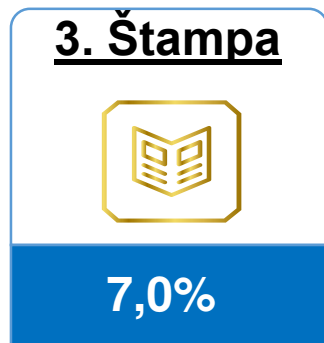
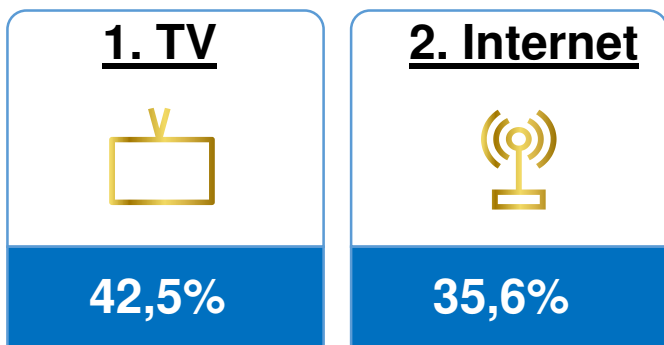

	BIH	FBIH	RS	DB
Utjecaj procesa evropskih integracija na svakodnevni život građana	33.4	30.7	36.7	54.3
Prednosti integracije u EU	14.8	16.5	11.7	13.1
Mogućnost korištenja finansijske pomoći EU	23.2	26.7	17.1	19.6
Reforme u okviru procesa integrisanja	12.7	13.4	11.6	10.7
Troškovi integracije	7.2	6.4	8.8	2.3
Nesto drugo	0.2	0.1	0.3	0.0
Ne zna/Ne zeli odgovoriti	8.6	6.1	13.8	0.0

12. KOJA SREDSTVA INFORMIRANJA NAJVIŠE KORISTITE KAD JE U PITANJU INFORMIRANJE O EVROPSKIM INTEGRACIJAMA?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Total odgovori (prvi i drugi)

Građani BiH najčešće se po pitanju evropskih integracija informišu putem **televizije** a potom slijede **internet** i **štampa**.

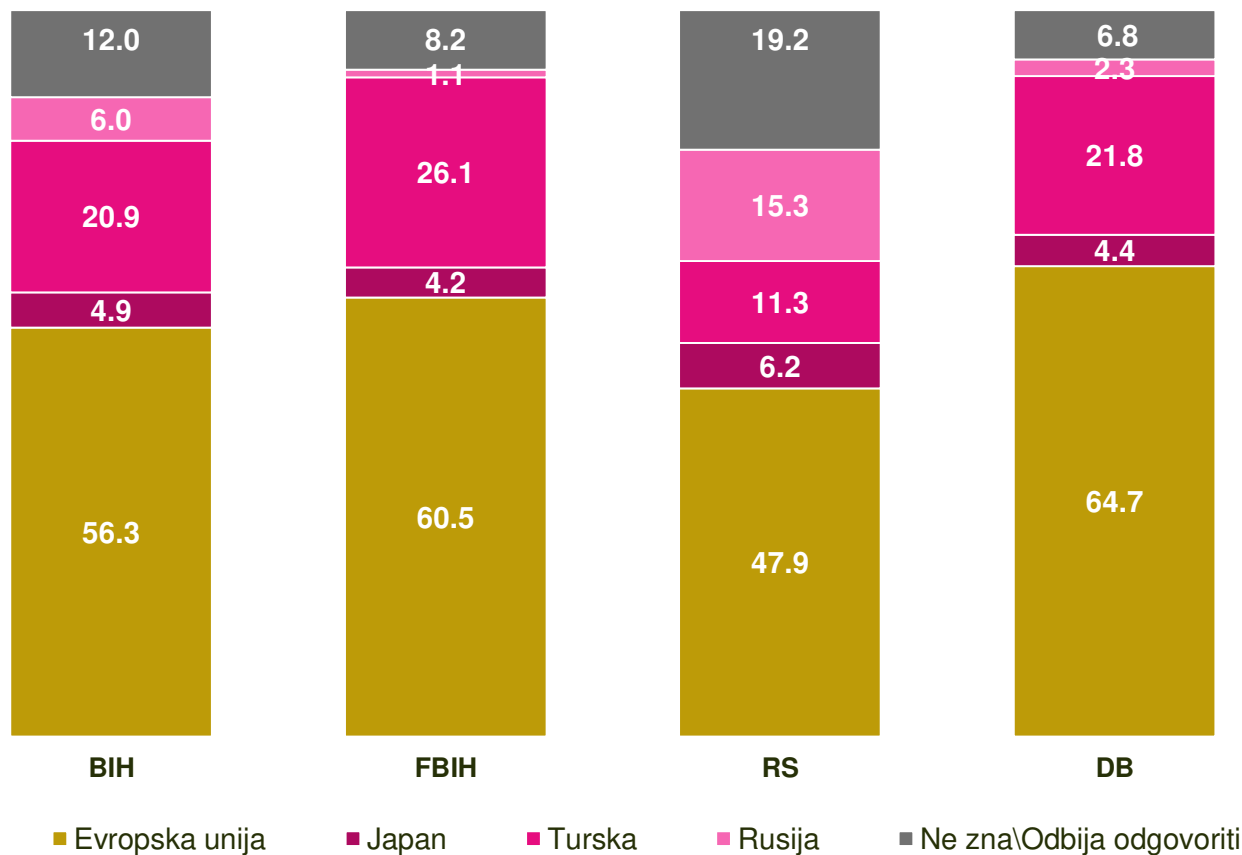
13. NAJVEĆI DONATOR SREDSTAVA BIH JE ...?

$n_{\text{BIH}}=1.200$, $n_{\text{FBIH}}=754$, $n_{\text{RS}}=418$, $n_{\text{DB}}=28$

Najveći donator sredstava Bosni i Hercegovini po mišljenju građana BIH je Evropska Unija.

Poslije Evropske unije, za građane FBIH najveći donator sredstava BiH je Turska a za građane RS je Rusija.

Gotovo jedna petina građana RS nije znalo odgovoriti na ovo pitanje.

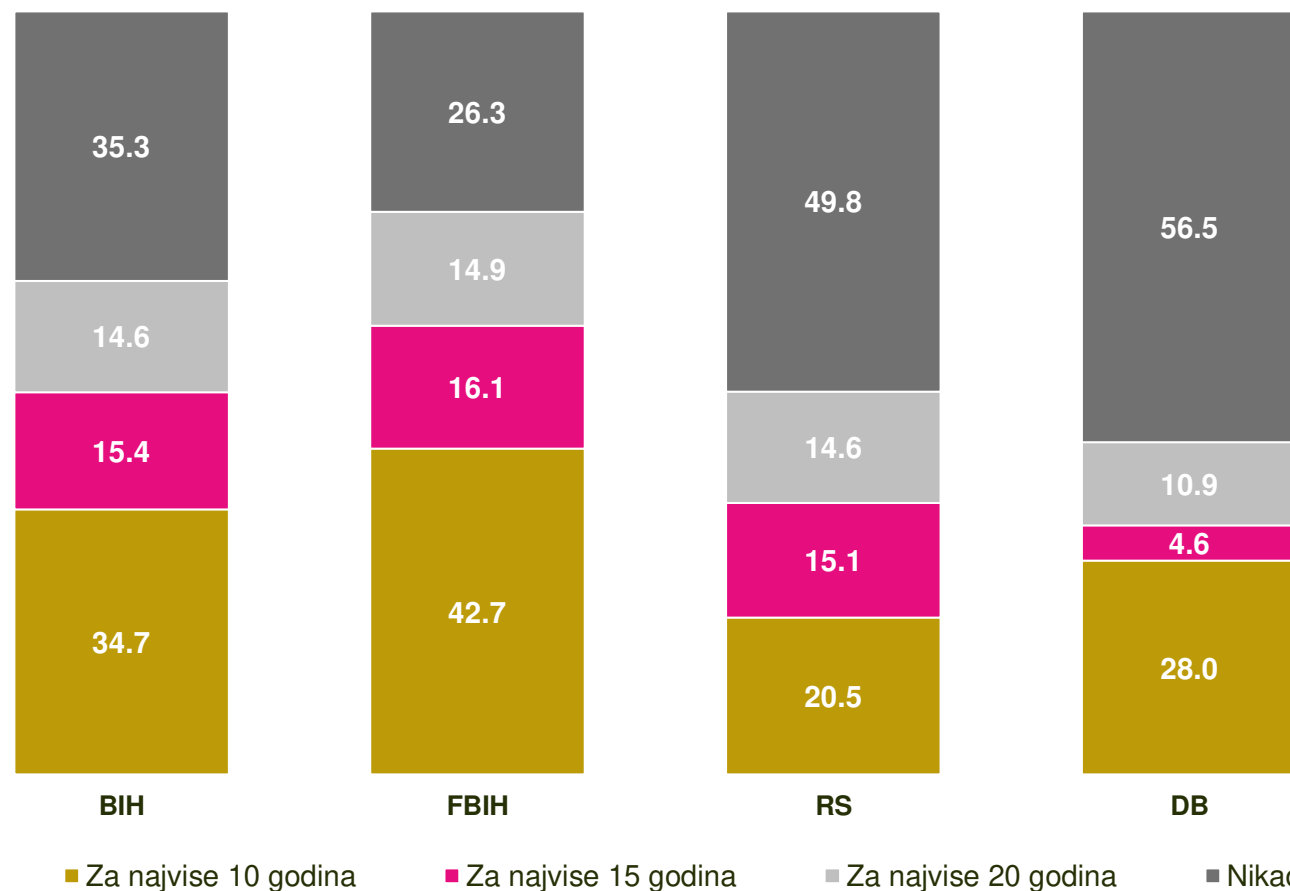

14. KADA ĆE, PO VAŠIM PROCJENAMA, BIH UĆI U EU?

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBIH}=754$, $n_{RS}=418$, $n_{DB}=28$

Jedna trećina građana BiH smatra da će BiH ući u EU za najviše 10 godina (34,7%) a 35,3% građana smatra da se to neće nikad desiti.

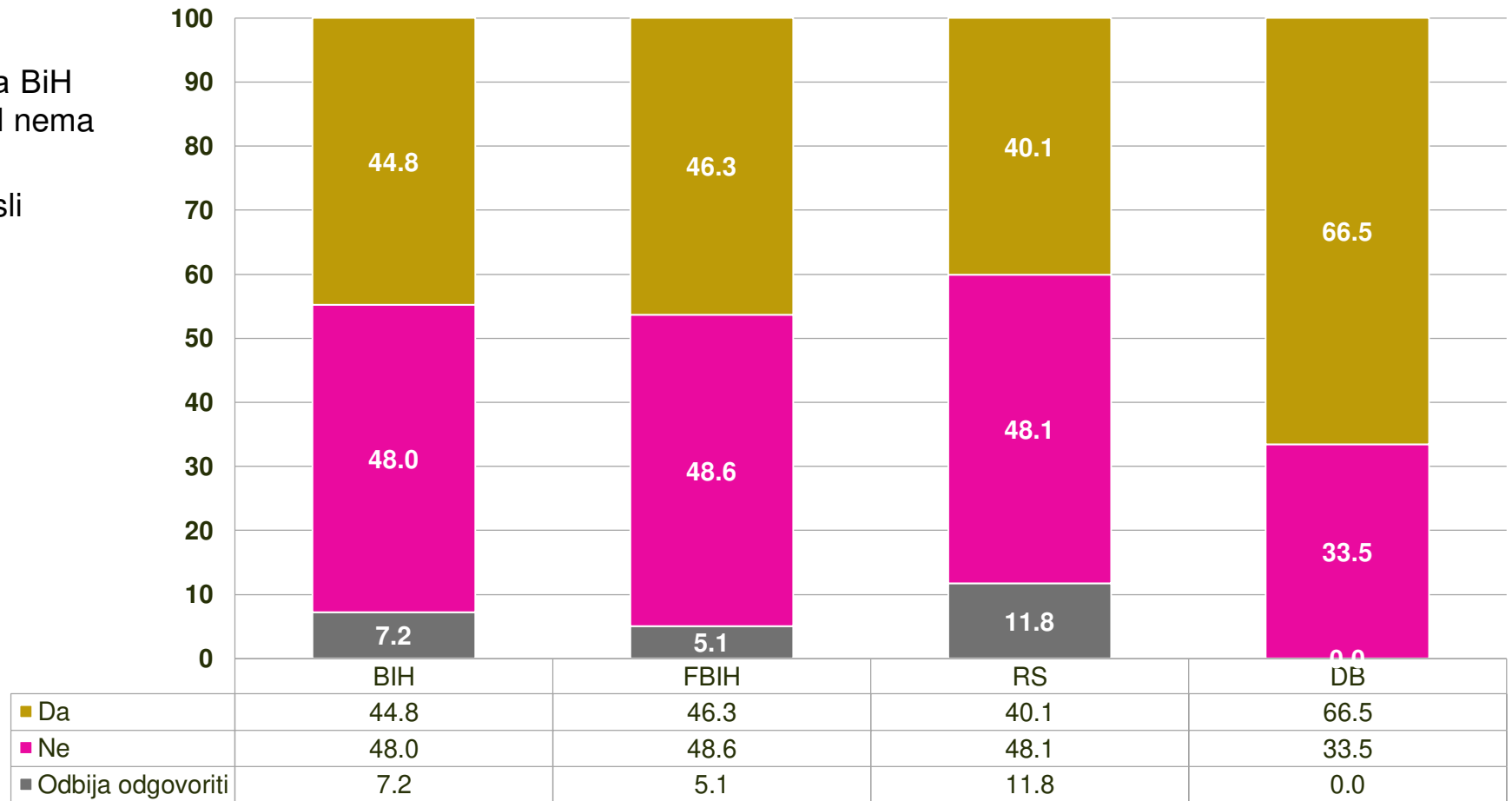
Građani RS su više pesimističniji u odnosu na građane FBIH pa tako 5 od 10 građana RS procjenjuje da se to neće nikad desiti.

15. PO VAŠEM MIŠLJENJU, IMA LI EVROPSKI PUT BIH ALTERNATIVU?

$n_{BiH}=1.200$, $n_{FBiH}=754$, $n_{RS}=418$, $n_{DB}=28$

Gotovo polovina građana BiH misli da evropski put BiH nema alternativu.
4 od 10 građana BiH misli suprotno.

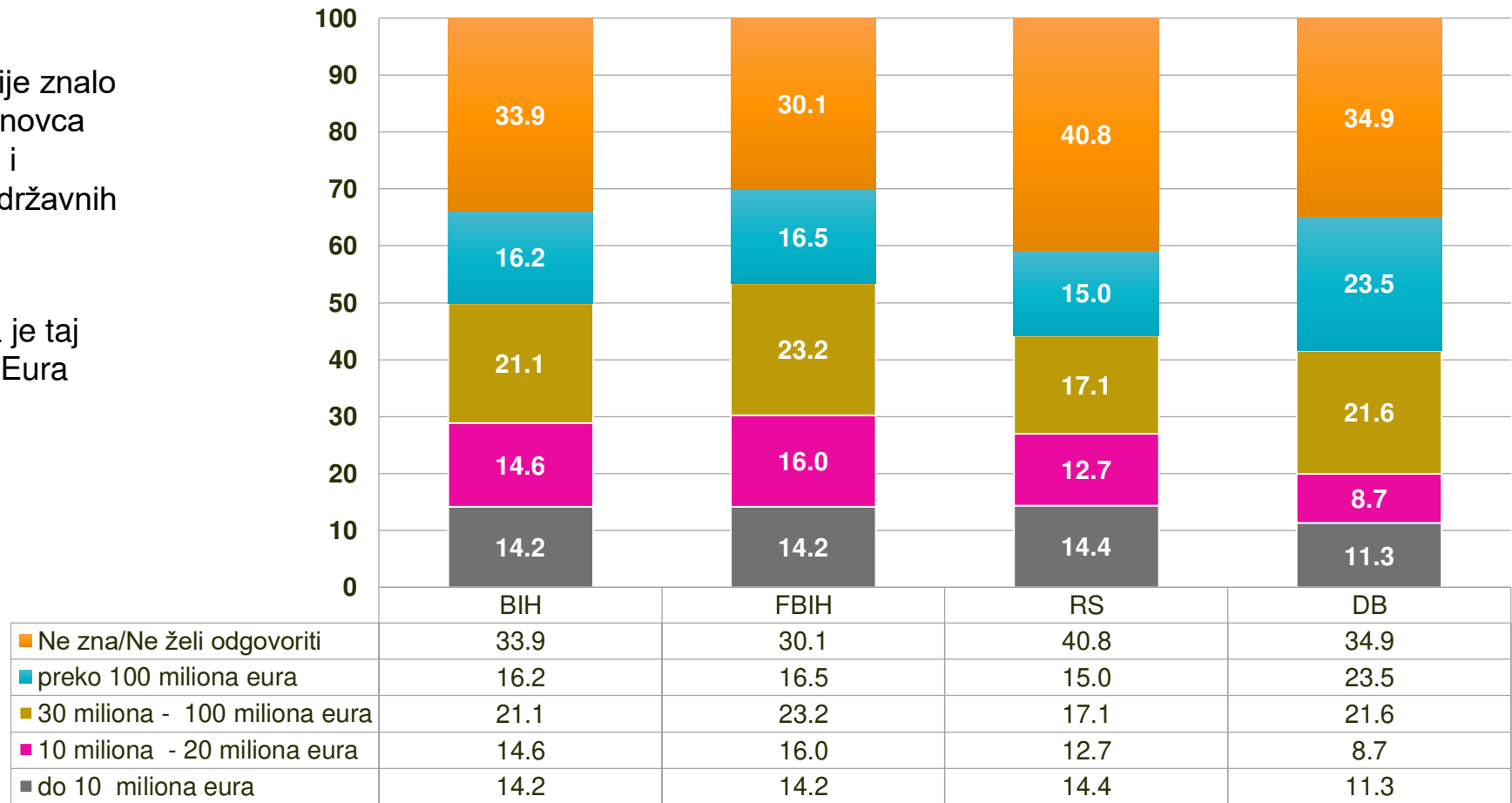

16. DA LI ZNATE KOLIKO GODIŠNJE EU ODVAJA NOVCA ZA BOSNU I HERCEGOVINU?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

Jedna trećina građana nije znalo procijeniti godišnji iznos novca koji EU odvaja za Bosnu i Hercegovinu putem IPA državnih programa .

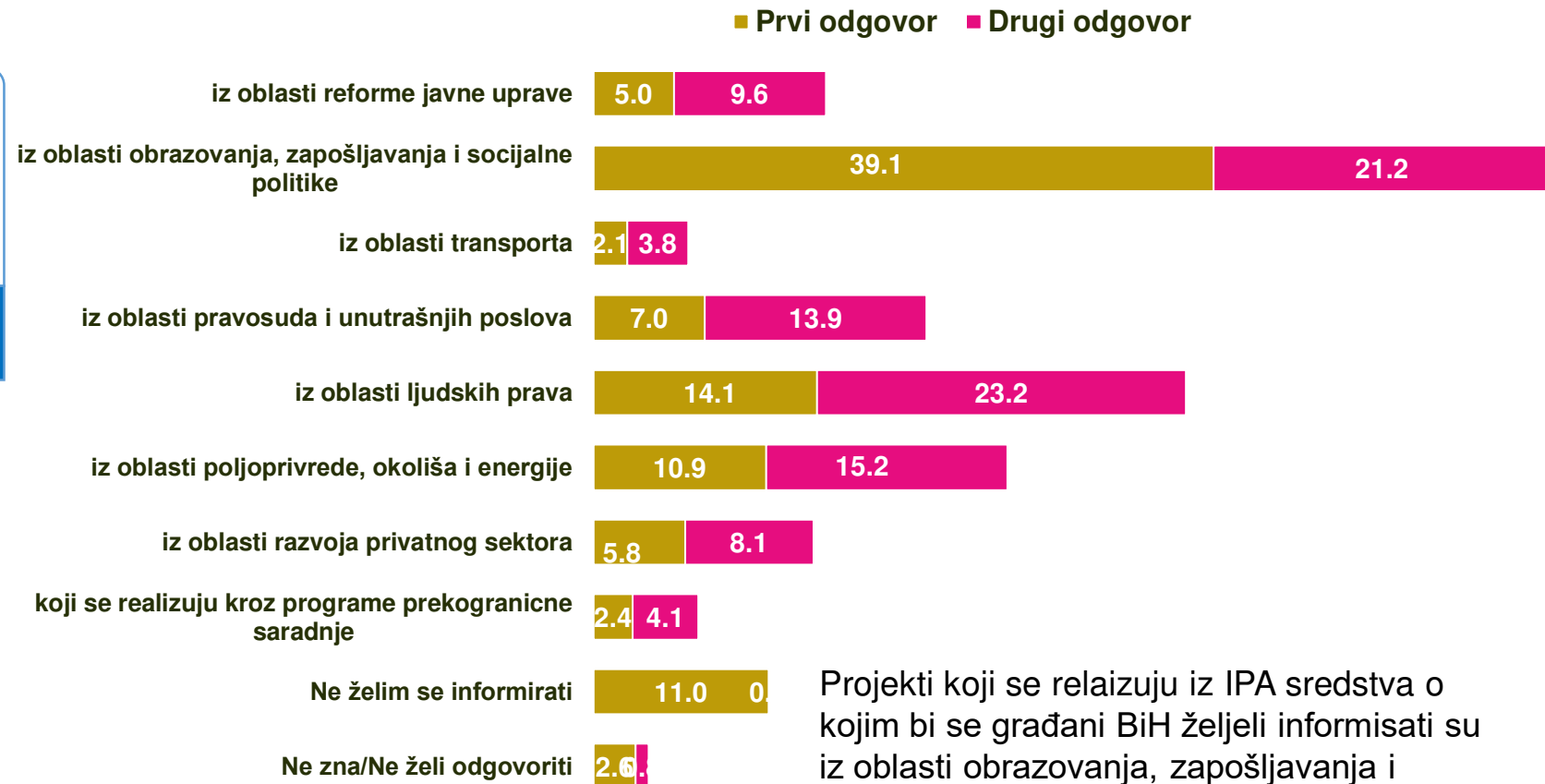
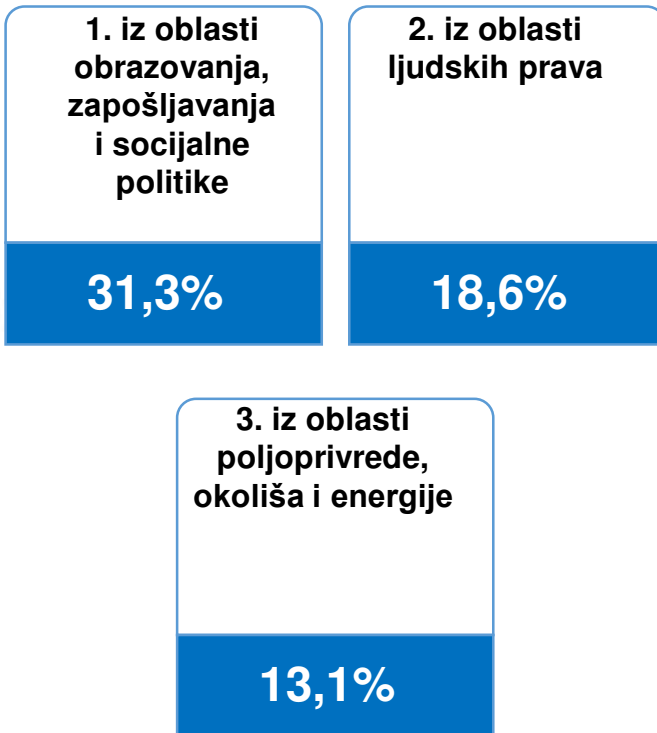
1 od 5 ispitanika misli da je taj iznos od 30-100 miliona Eura godišnje.

17. O KAKVIM PROJEKTIMA, KOJI SE REALIZUJU IZ IPA SREDSTAVA, BISTE ŽELJELI BITI INFORMISANI?

N_{BiH}=1.200, n_{FBiH}=754, n_{RS}=418, n_{DB}=28

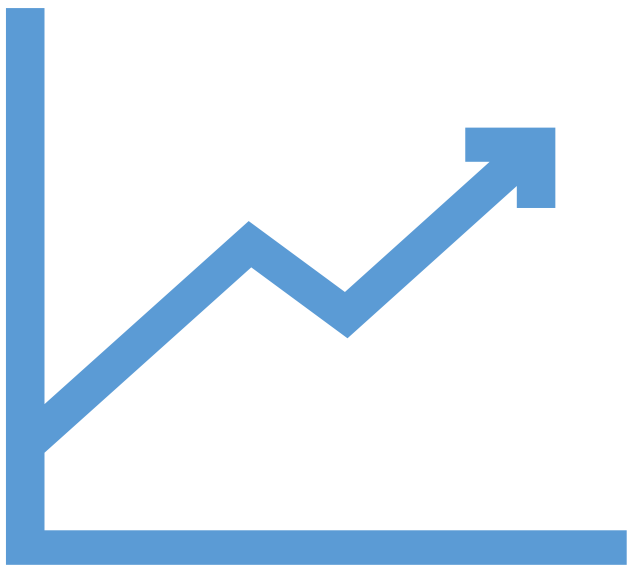
Total odgovori (prvi i drugi)

Projekti koji se realizuju iz IPA sredstva o kojim bi se građani BiH željeli informisati su iz oblasti obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike, i oblasti ljudskih prava te iz oblasti poljoprivrede, okoliša i energije.

KOMPARATIVNI PRIKAZ REZULTATA IZ 2020., 2021. I 2022. GODINE

Sociodemografske karakteristike uzorka za istraživanja 2019, 2020, 2021

	2022	2021	2020
BIH	N=1200	N=1200	N=1200
FEDERACIJA BIH (N)	754	754	751
REPUBLIKA SRPSKA (N)	418	418	426
DISTRIKT BRČKO (N)	28	28	23
Grad (%)	44,0	44,0	53,2
Selo (%)	56,0	56,0	46,4
Odbija odgovoriti (%)	0	0	0,6
Muško (%)	48,5	48,5	49,5
Žensko (%)	51,5	51,5	50,5
18-34 (%)	29,1	28,8	28,9
35-49 (%)	26,5	26,7	26,1
50-64 (%)	26,8	27,1	26,3
65+ (%)	17,7	17,5	17,3
Odbija odgovoriti (%)	0	0	1,3

	2022	2021	2020
BIH	N=1200	N=1200	N=1200
Zaposlen (%)	36,9	33,2	29,9
Student (%)	8,3	7,6	8,7
Domacica (%)	10,3	13,8	11,5
Penzioner (%)	24,8	25,8	28,2
Nezaposlen (%)	19,8	19,6	21,3
Odbija odgovoriti (%)	0	0	0,5
Hrvati (%)	15,4	15,7	11,0
Bošnjaci (%)	50,1	50,4	48,6
Srbi (%)	32,2	31,2	33,1
Drugo (%)	2,3	2,3	0,9
Odbija odgovoriti (%)	0	0,4	6,5

	2022	2021	2020
BIH	N=1200	N=1200	N=1200
Bez završene osnovne škole (%)	1,7	6,8	2,6
Osnovna škola (%)	16,8	17,3	17,6
Srednja škola (%)	69,6	62,3	56,6
Univerzitet (%)	12,0	13,7	22,0
Odbija odgovoriti (%)	0	0	1,1
Bez dohotka (%)	11,3	8,8	21,8
1-300 KM (%)	16,3	14,7	10,0
301-700 KM (%)	37,9	42,3	29,0
701-1000 KM (%)	18,8	22,0	12,5
1001 KM i više (%)	15,8	12,3	13,1
Odbija odgovoriti (%)	0	0	13,6

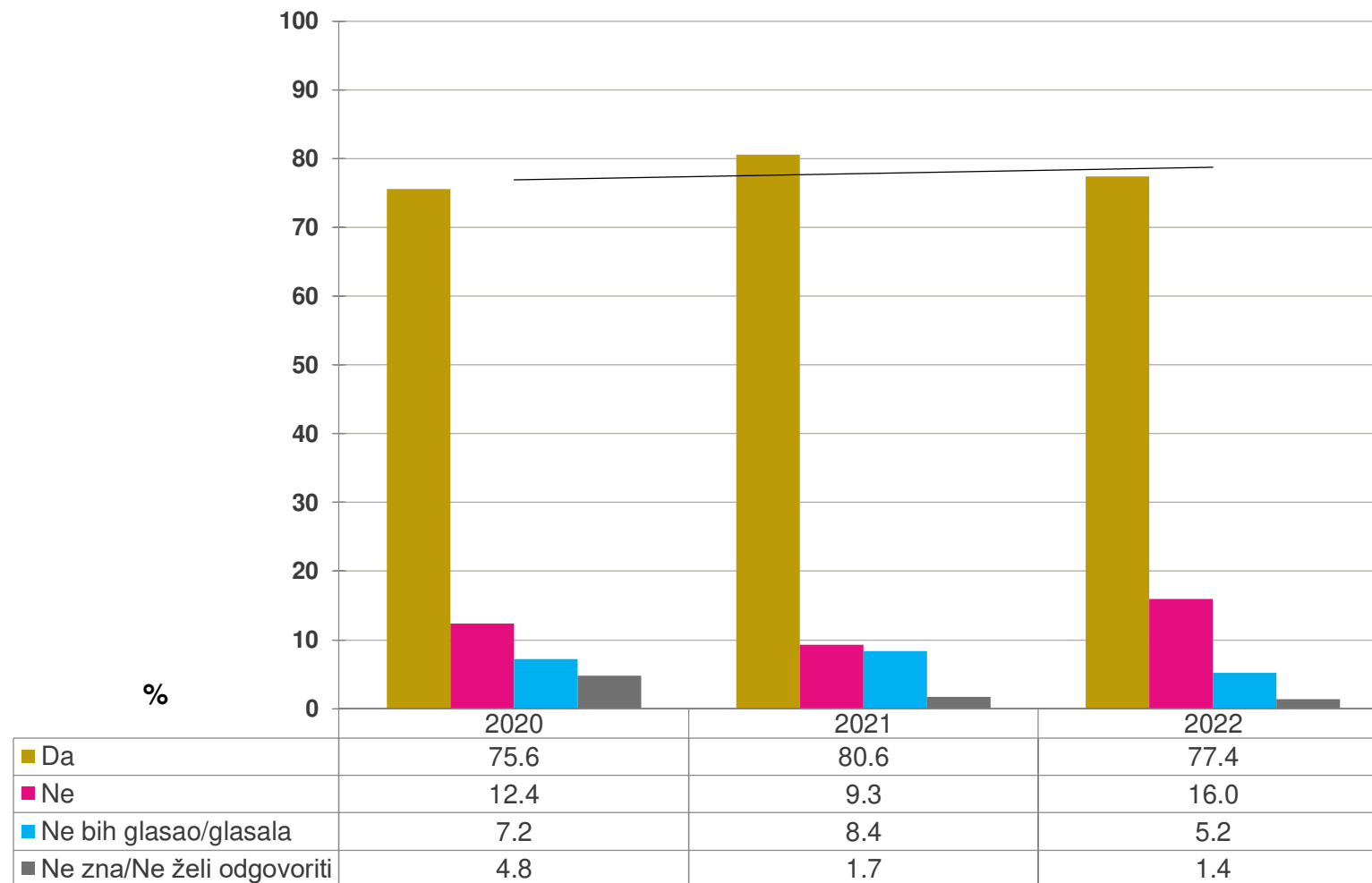
! U slučaju značajnih razlika u podacima istraživanja potrebno je provjeriti sociodemografske karakteristike uzorka.

AKO BI SUTRA BIO REFERENDUM ZA ČLANSTVO U EU S PITANJEM „DA LI PODRŽAVATE ULAZAK BOSNE I HERCEGOVINE U EVROPSKU UNIJU?“, KAKO BISTE GLASALI?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

U odnosu na prošlu godinu, podrška ulasku BiH u EU je u blagom padu ali u većem procentu nego 2020 godine.

U prosjeku tri četvrtine građana BiH na referendumu bi glasalo za ulazak BiH u EU.

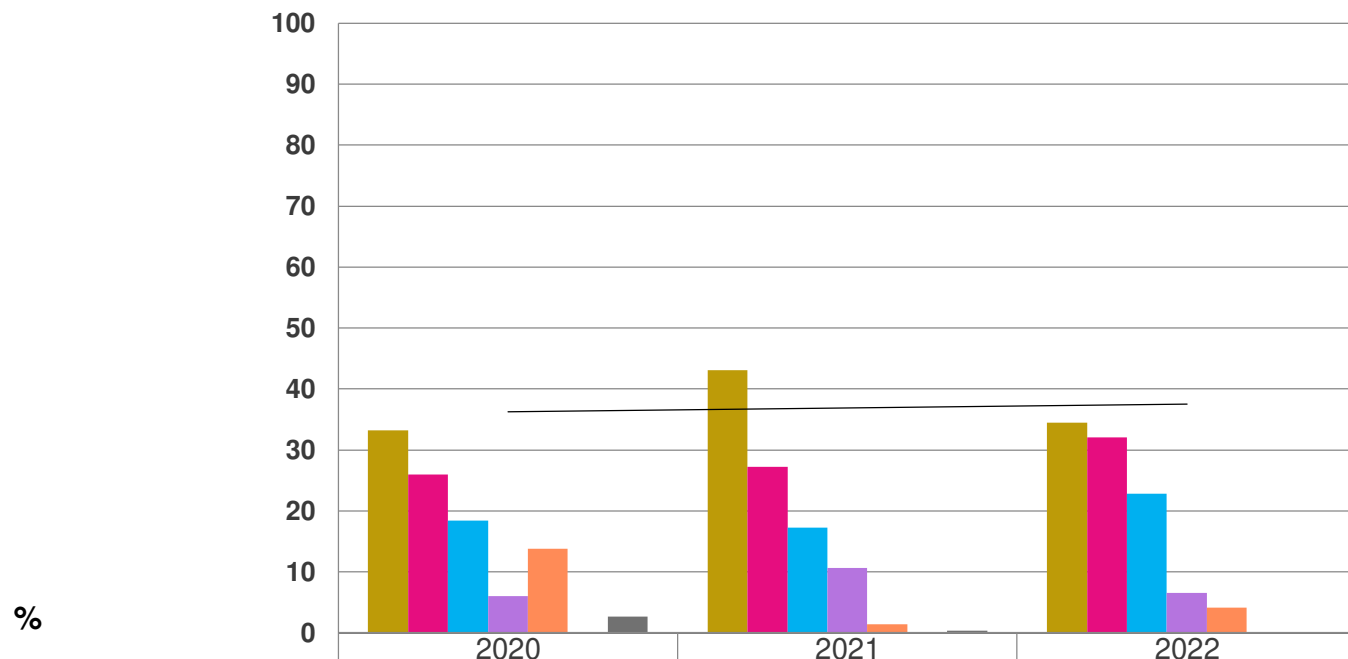

ZAŠTO PODRŽAVATE ULAZAK BIH U EVROPSKU UNIJU?

N₂₀₂₀=907, N₂₀₂₁=966, N₂₀₂₂=928

Razlog podržavanja ulaska BIH u EU u najvećem procentu je garancija trajnog mira i političke stabilnosti a potom slijede sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala te poštivanje zakona i propisa.

Izuzimajući „poštivanje zakona i propisa“ te „slobode kretanja ljudi, robe i kapitala“ koji su u porastu, ostali razlozi podržavanja ulaska BIH u EU su na nivou 2020 godine.

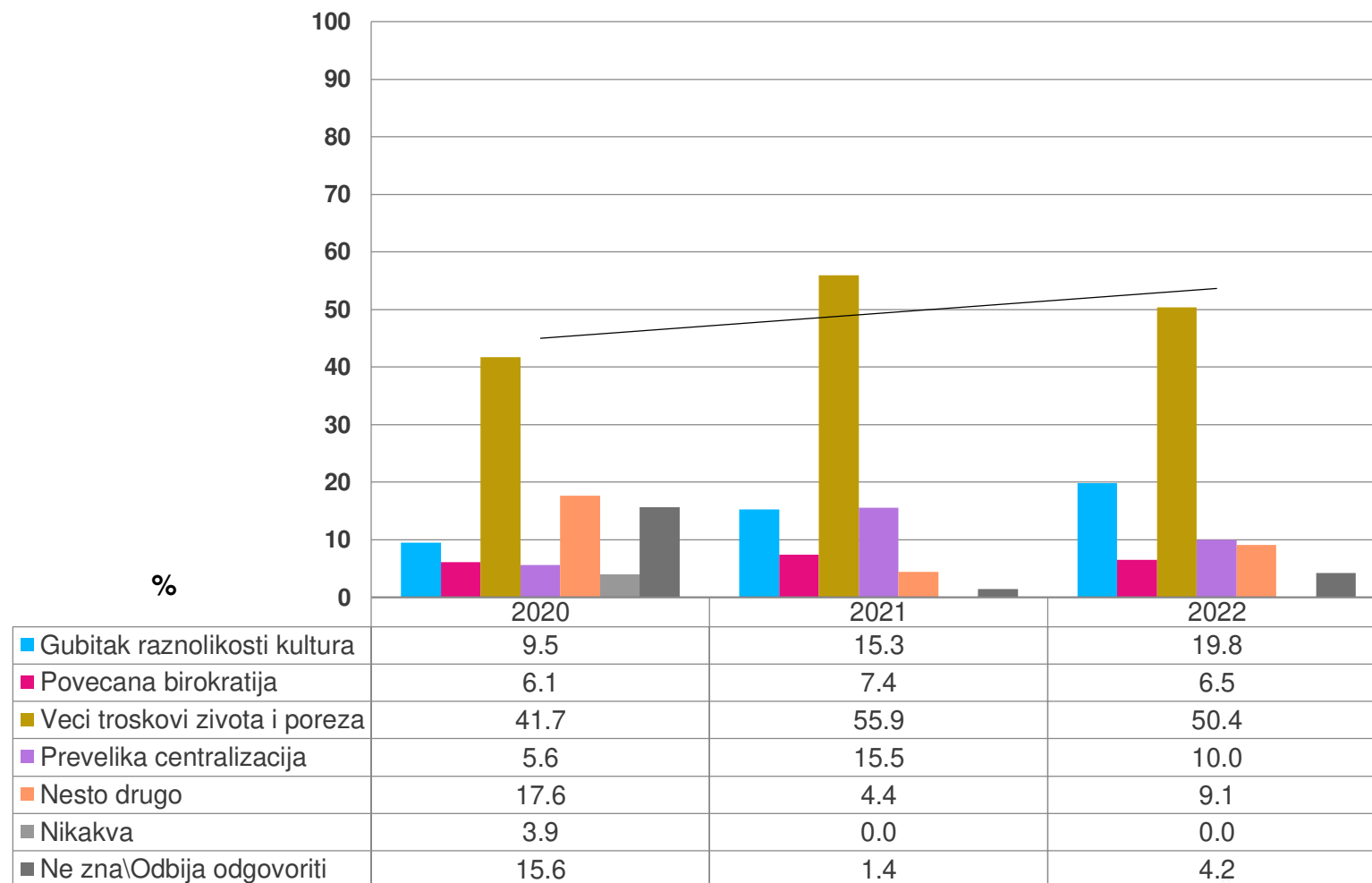
	2020	2021	2022
■ Garancija trajnog mira i političke stabilnosti	33.2	43.1	34.4
■ Sloboda kretanja ljudi, robe i kapitala	26	27.3	32.0
■ Postivanje zakona i propisa	18.4	17.3	22.8
■ Unapredjenje infrastrukture	6	10.6	6.6
■ Nesto drugo	13.8	1.4	4.1
■ Nikakva	0	0.0	0
■ Ne zna/Odbija odgovoriti	2.7	0.3	0

ZAŠTO NE PODRŽAVATE ULAZAK BIH U EVROPSKU UNIJU?

N₂₀₂₀=149, N₂₀₂₁=109, N₂₀₂₂=190,

Procenat građana koji ne podržavaju ulazak BIH u EU je u porastu o odnosu na ranije godine (16% vs. 12,4% i 9,3%).

Razlozi zbog kojih ne podržavaju ulazak BIH u EU ostaju prilično nepromijenjeni u odnosu na ranije godine s tim to je u porastu „gubitak raznolikosti kultura“.

KOJA JE OD SLJEDEĆIH REFORMI PREMA VAŠEM MIŠLJENJU NEOPHODNA ZA UNAPREĐENJE SVAKODNEVNOG ŽIVOTA GRAĐANA BIH?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200,

Kao i ranijih godina, u 2022 godini, borba protiv korupcije je najvažnija za unapređenje svakodnevnog života građana BiH.

U odnosu na ranije godine, porastao je procenat onih koji smatraju da je za unapređenje svakodnevnog života građana BiH neophodno smanjenje poreskih opterećenja na rad i uklanjanje prepreka zapošljavanju.

U padu je reforma sudstva i tužilaštva postala je treća po redu reforma koja je neophodna za unapređenje života građana BiH.

- Smanjenje poreskih opterećenja na rad i uklanjanje prepreka zapošljavanju
- Borba protiv korupcije
- Reforma sudova i tužilaštva
- Reforma javne uprave
- Reforma socijalnog sistema
- Ni jedna
- Ne zna/Ne zeli odgovoriti

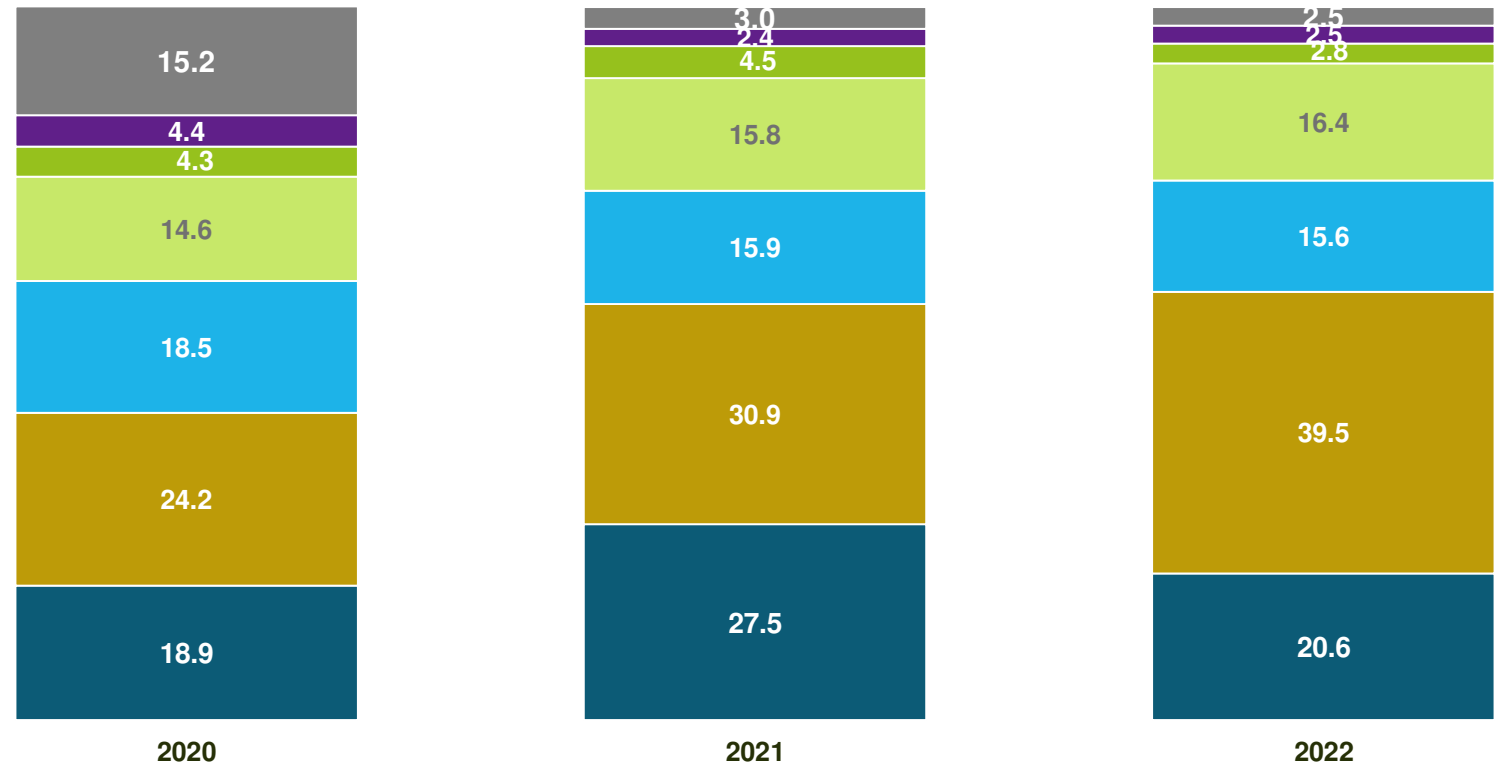
ZAŠTO JE PO VAŠEM MIŠLJENJU EU ZAINTERESOVANA ZA PRISTUPANJE BIH?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

U 2022 godini procenat građana koji smatraju da je EU zainteresovana za pristupanje BiH zbog prirodnih resursa uvećan je za 15% u odnosu na 2020 godinu (39,5% vs 24,2%).

Na nivou sa 2020 godinom bilježi zainteresovanost EU za pristupanje BiH zbog osiguranja mira i stabilnosti.

Prema mišljenju građana BiH, zainteresovanost EU za pristupanje BiH zbog stručnih i kvalifikovanih radnika te širenja evropskog tržišta nema značajne razlike u 2022 godini u odnosu na ranije godine.

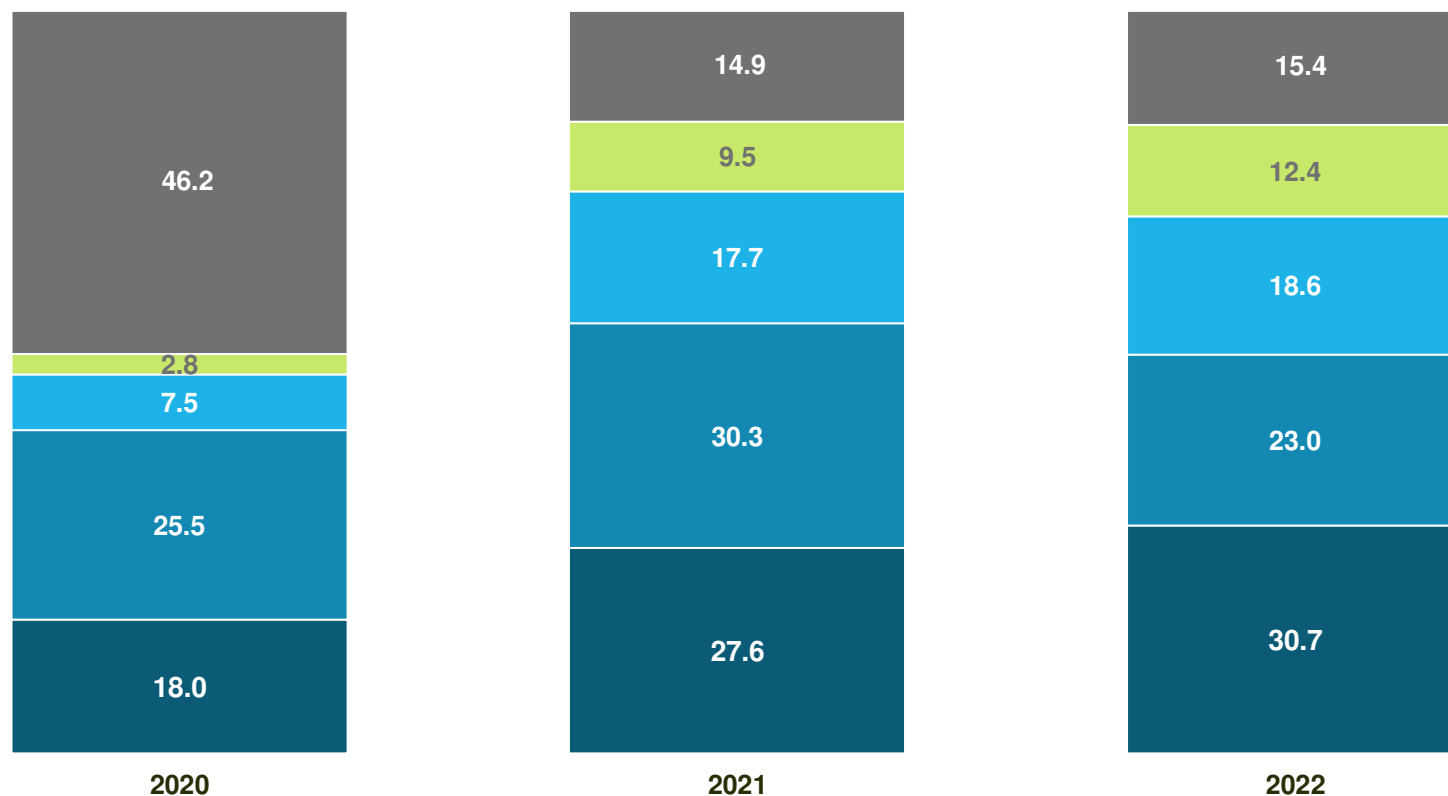

- Zbog osiguranja mira i stabilnosti
- Zbog sirenja evropskog trzista
- Zbog dobre investicijske klime
- Zbog prirodnih resursa Bosne i Hercegovine
- Zbog strucnih i kvalifikovanih radnika
- Nesto drugo
- Ne zna/Odbija odgovoriti

DA LI VAM JE POZNATO TRENUTNO STANJE PROCESA INTEGRISANJA BIH U EVROPSKU UNIJU?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

3 od 10 građana u 2022 godini misli da je BiH podnijela zahtjev za članstvo u EU (27,6% u 2020, 18,0% u 2020) a gotovo jedna četvrtina građana misli da BiH pregovara o članstvu u EU (30,3% u 2021, 25,5% u 2020).

- BiH je podnijela zahtjev za članstvo
- BiH odgovara na upitnik Evropske komisije
- Ne zna/Odbija odgovoriti

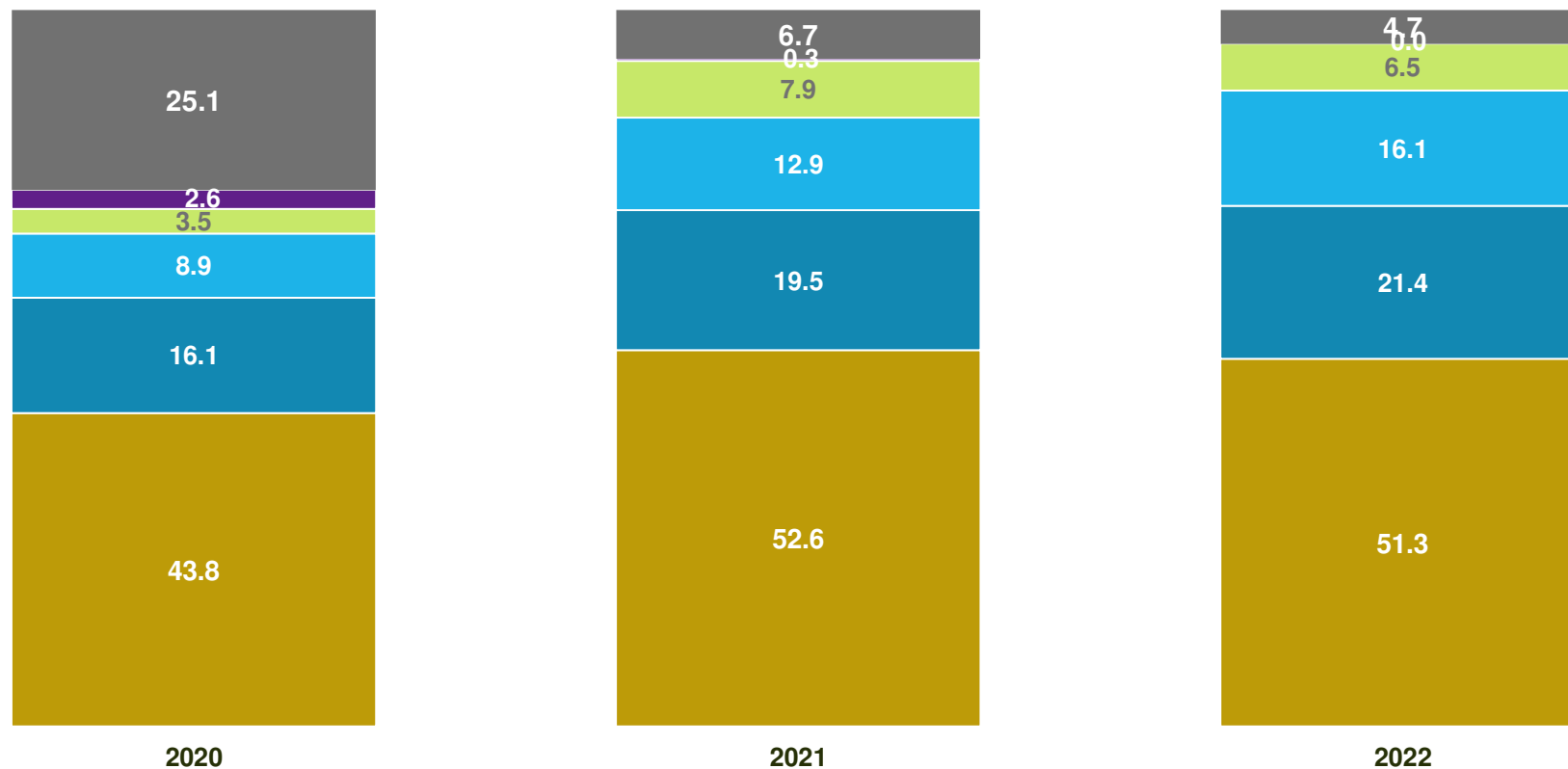
- BiH pregovara o članstvu u EU
- BiH je već postala kandidat za članstvo u EU

KAKVO JE VAŠE MIŠLJENJE O BUDUĆNOSTI EU?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Na pitanje o budućnosti EU, većina građana BiH vjeruje da će EU učvrstiti unutrašnje odnose i nastaviti sa proširenjem. U odnosu na ranija istraživanja, rezultati iz 2022 godine su najpribližniji rezultatima iz 2021 godine.

U odnosu na istraživanja u prethodnim godinama, u ovogodišnjem istraživanju u blagom je porastu mišljenje građana da EU kao integracija neće opstati kao i mišljenje da će EU doživjeti svojevrsnu blokovsku podjelu.

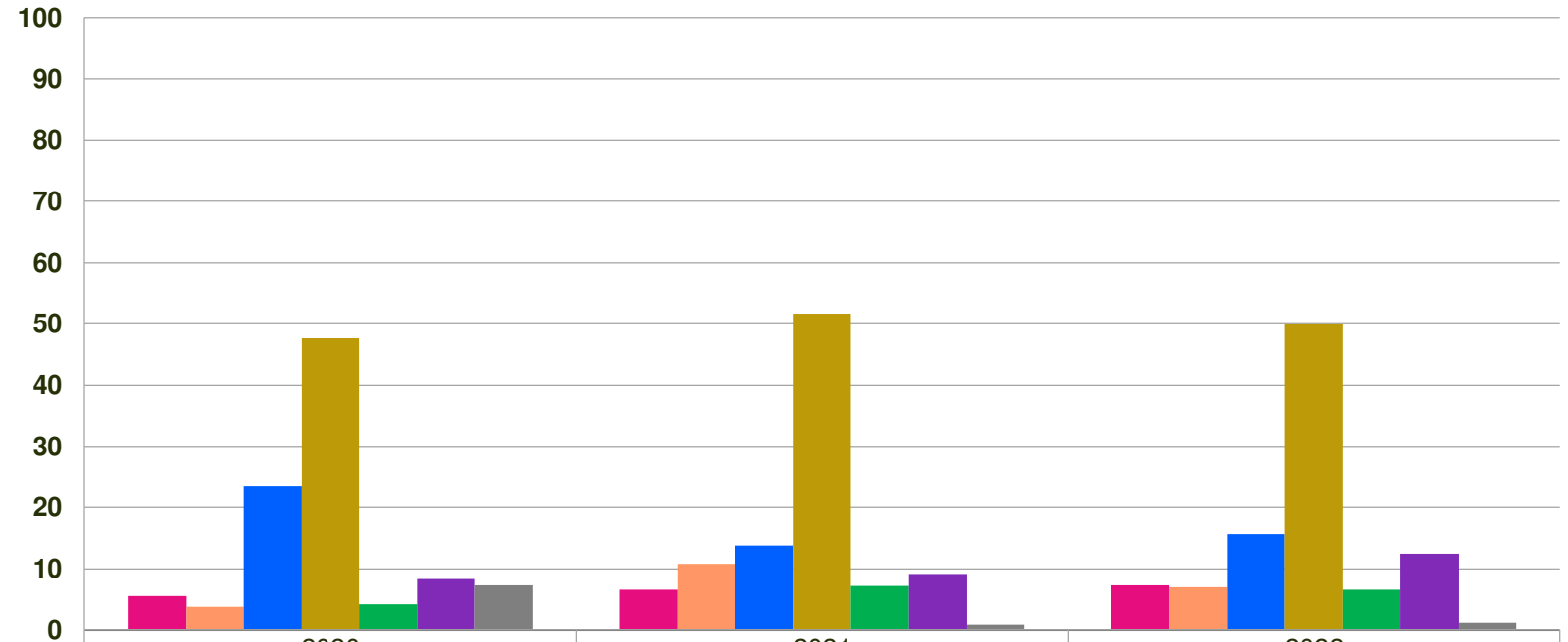
- EU ce ucvrstiti untrasnje odnose i nastaviti sa prosirenjem
- EU ce dozivjeti svojevrsnu blokovsku podjelu
- Nesto drugo

- EU kao integracija neće opstati
- EU ce odustati od zajednicke valute i nekih zajednickih politika
- Ne zna/Odbija odgovoriti

KOJI BI DIO DRUŠTVA, PREMA VAŠEM MIŠLJENJU, IMAO NAJVEĆU KORIST OD ULASKA BIH U EU?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Većina građana BiH misli da bi mladi imali najveću korist od ulaska BiH u EU. Iako bilježe blagi u odnosu na 2021 a pad u odnosu na 2020, i dalje na drugom mjestu su političari i na trećem mjestu su studenti i istraživači. Kao i prethodnih godina, i u 2022 godini 1 od 10 građana misli da niko ne bi imao koristi od ulaska BiH u EU.

	2020	2021	2022
Preduzetnici	5.5	6.6	7.3
Studenti i istraživaci	3.7	10.8	7.0
Politicari	23.5	13.8	15.6
Mladi	47.6	51.7	49.9
Poljoprivrednici	4.2	7.1	6.5
Niko posebno	8.3	9.2	12.5
Ne zna/Odbija odgovoriti	7.3	0.8	1.2

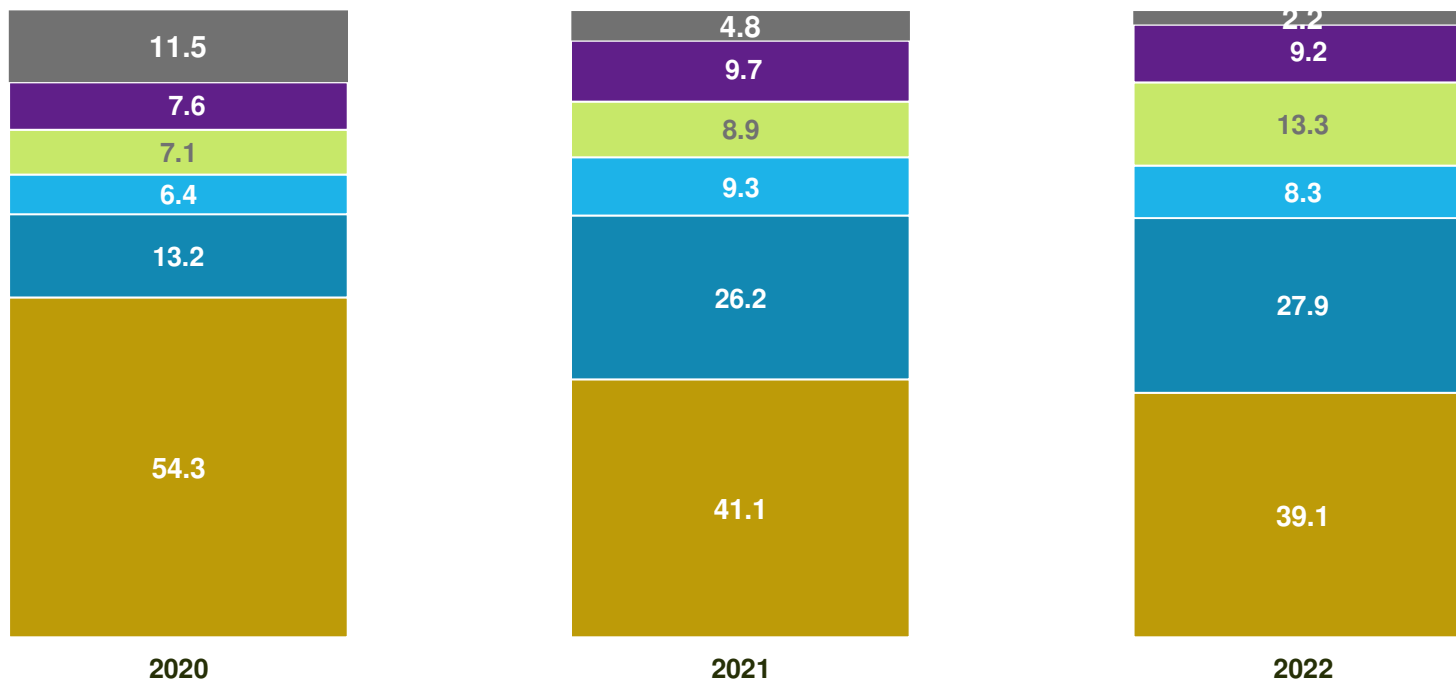
PO VAŠEM MIŠLJENJU, ŠTA U NAJVEĆOJ MJERI OTEŽAVA INTEGRACIJU NAŠE ZEMLJE U EVROPSKU UNIJU?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Kao i ranijih godina, politizacija procesa integrisanja u najvećoj mjeri otežava integraciju BiH u EU.

U odnosu na 2020 godinu, u 2022 godini procenat građana koji smatraju da politizacija procesa integrisanja otežava integraciju BiH u EU opao je gotovo za isti procenat za koliko je porastao procenat građana koji misle da nespremnost na promjene otežava integraciju BiH u EU.

Mišljenja građana BiH o ovom pitanju u 2022 godini najpribližnija su procentima iz 2021 godine.

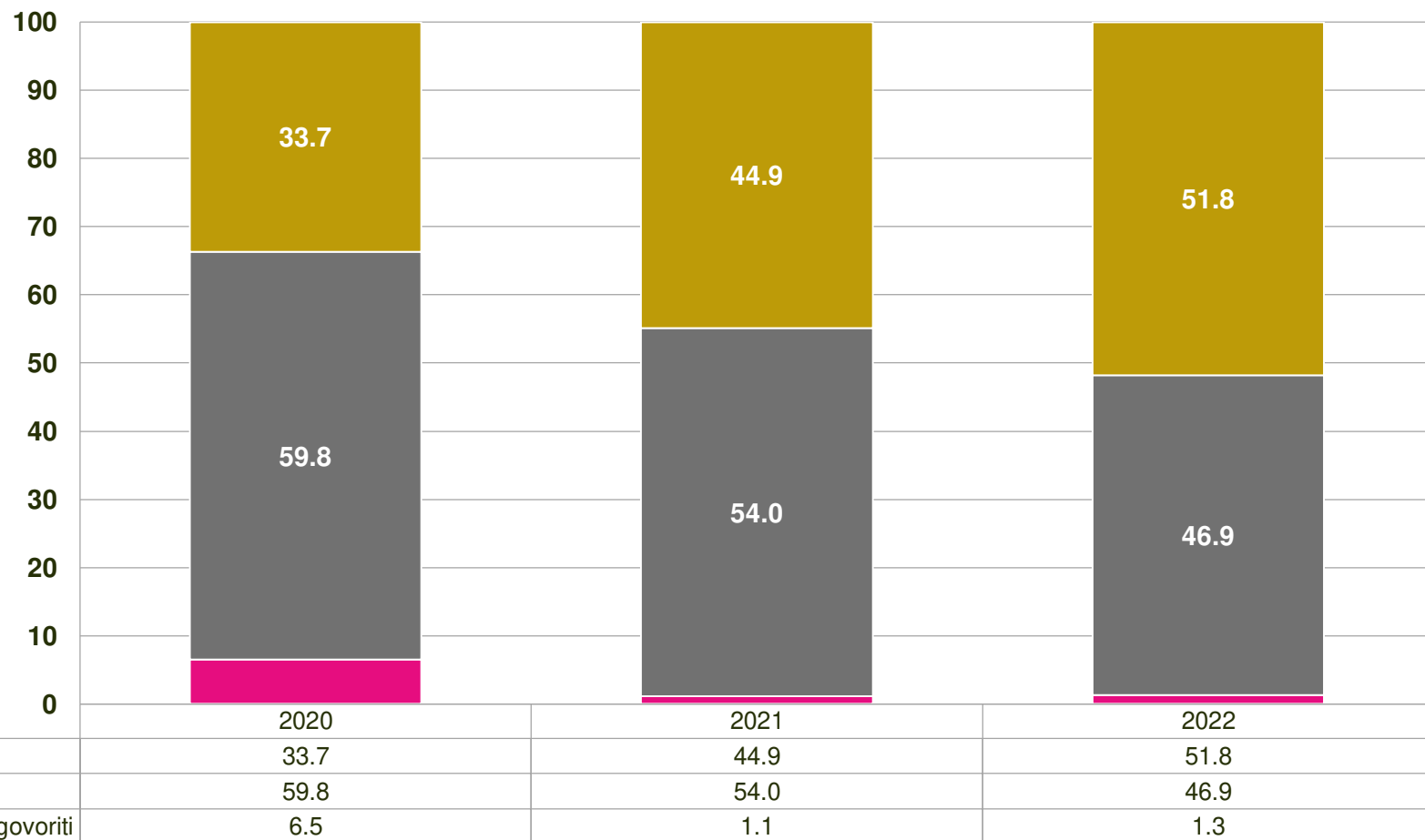
- Politizacija procesa integrisanja
- Nedovoljno razumijevanje procesa
- Trenutno stanje u Evropskoj uniji

- Nespremnost na promjene
- Objektivne prepreke (obimne reforme u svim sferama zivota)
- Ne zna/Odbija odgovoriti

DA LI STE ČULI ZA DIREKCIJU ZA EVROPSKE INTEGRACIJE VIJEĆA MINISTARA BIH?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Istraživanje 2022 pokazalo je značajan rast u poznavanju Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH u odnosu na ranije godine.

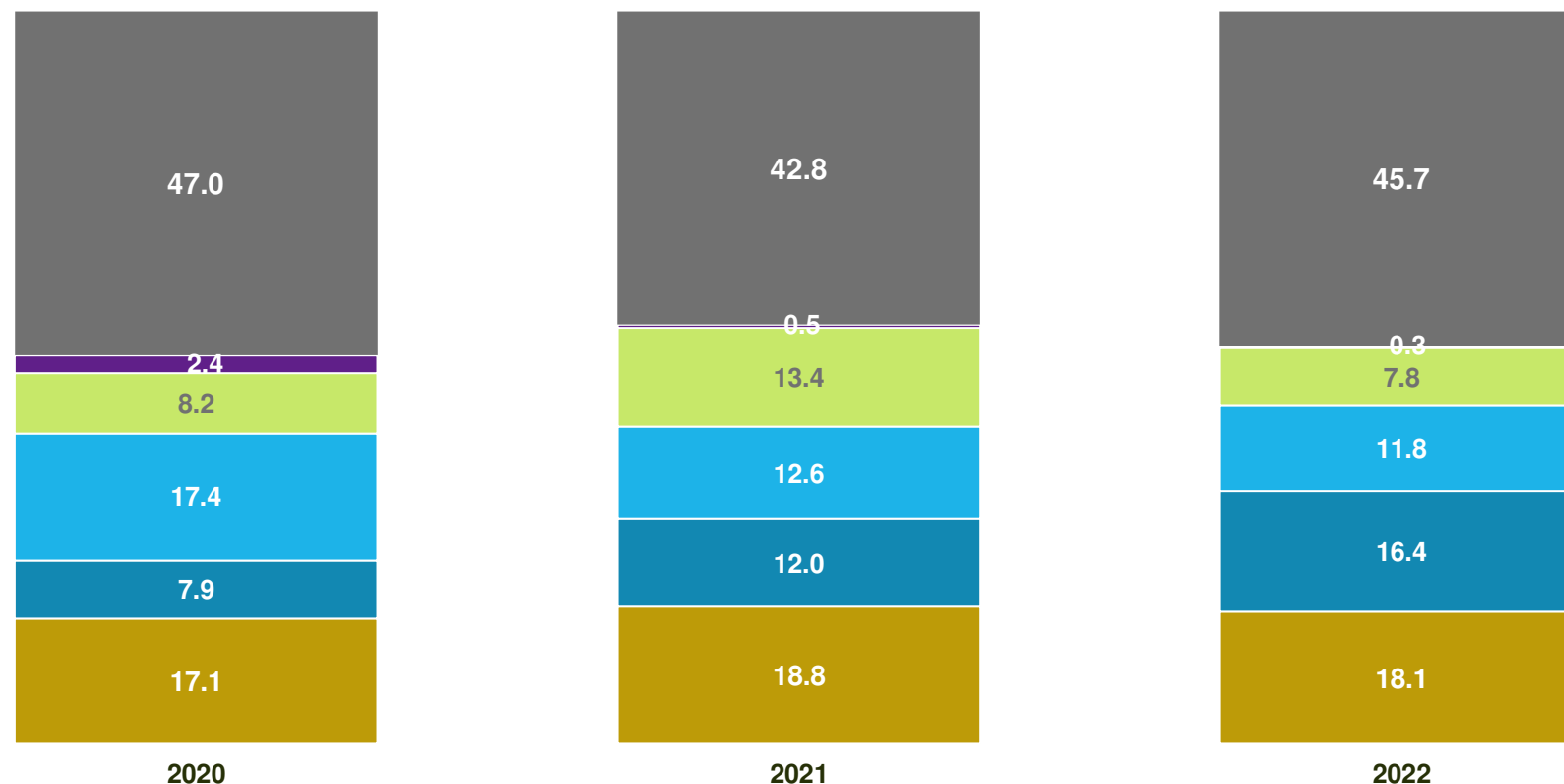
DA LI ZNATE KOJA JE ULOGA DIREKCIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE BIH?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Rezultati iz 2022 godine na ovo pitanje su najbliži rezultatima 2021.

Kao i ranijih godina i u 2022 godini, 2 od 10 građana BiH smatra da je uloga DEI koordinacija aktivnosti institucija u BiH na polju evropskih integracija.

U odnosu na 2021 godinu, porastao je procenat građana koji misle da je uloga DEI ispunjenje obaveza iz procesa integracija u EU (16,4% vs 12,6%), dok je u padu raspodjela finansijske pomoći EU korisnicima (7,8%) i na nivou je rezultata iz 2020 godine (8,2%). U odnosu na 2020 i 2021, u 2022 bilježi se pad u mišljenju da je uloga DEI zastupanje interesa BiH u institucijama EU (11,8% vs 12,6% i 17,4%).

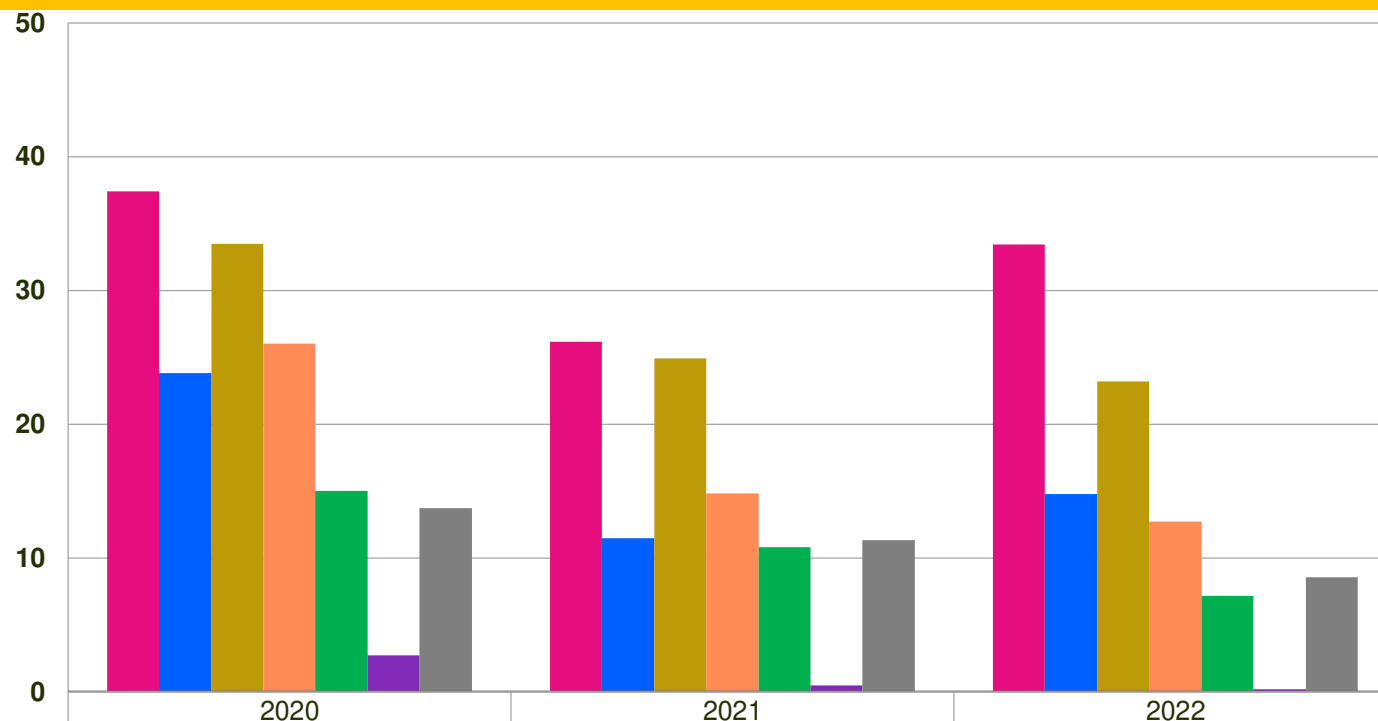
- Koordinacija aktivnosti institucija u BiH na polju evropskih integracija
- Zastupanje interesa BiH u institucijama EU
- Nesto drugo

- Ispunjenje obaveza iz procesa integracije u EU
- Raspodjela finansijske pomoci EU korisnicima
- Ne zna/Ne zeli odgovoriti

KOJE SU TEME U VEZI SA PROCESOM EVROPSKIH INTEGRACIJA U MEDIJIMA PREDMET VAŠEG INTERESOVANJA?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

U 2022 kao i u 2020 godini, teme koje su predmet interesovanja građana BiH, a u vezi sa procesom evropskih integracija u medijima su uticaj procesa evropskih integracija na svakodnevni život građana, mogućnost korištenja finansijske pomoći EU. U odnosu na ranije godine u kojim je reform u okviru procesa integrisanja bila treća tema kao predmet interesovanja građana BIH, 2022 godine je to mjesto zauzela prednost integracije u EU.

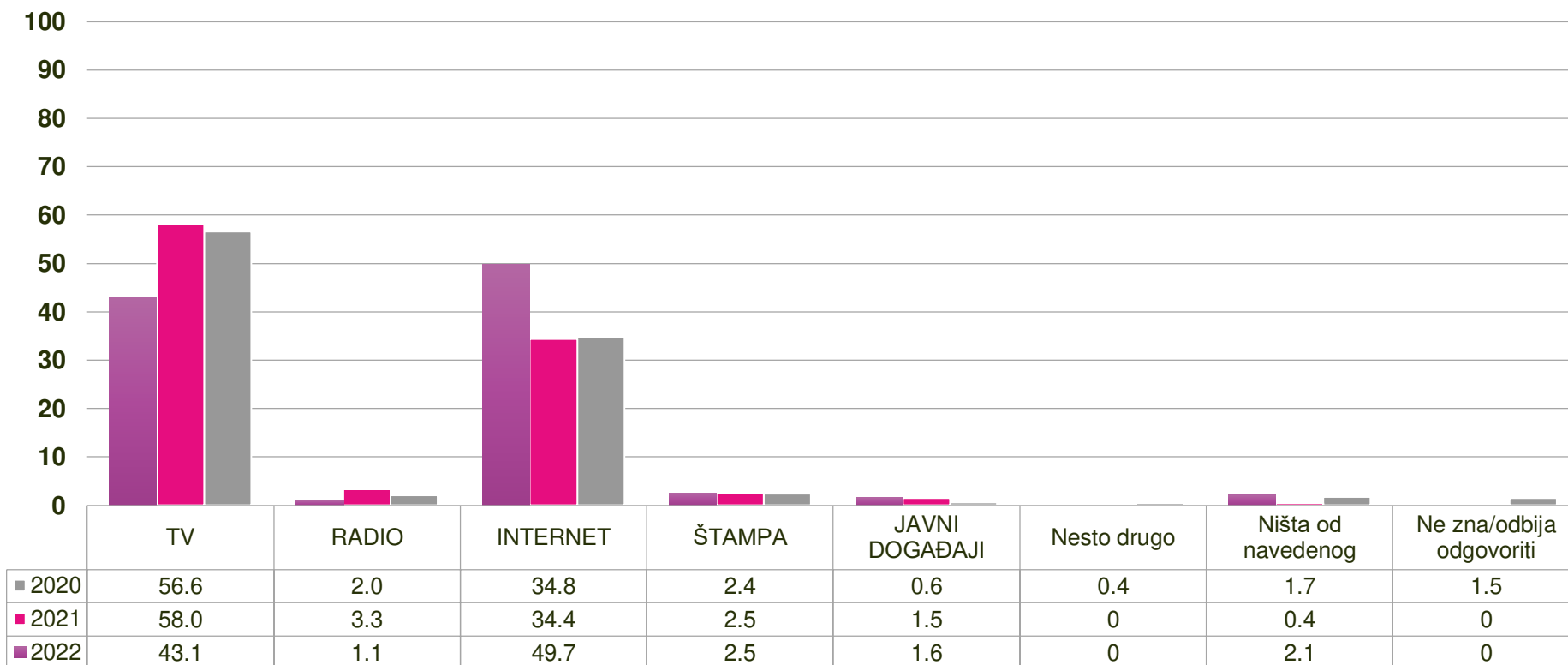
	2020	2021	2022
■ Utjecaj procesa evropskih integracija na svakodnevni život građana	37.4	26.2	33.4
■ Prednosti integracije u EU	23.8	11.5	14.8
■ Mogućnost korištenja finansijske pomoći EU	33.5	24.9	23.2
■ Reforme u okviru procesa integrisanja	26.0	14.8	12.7
■ Troškovi integracije	15.0	10.8	7.2
■ Nesto drugo	2.7	0.5	0.2
■ Ne zna/Ne zeli odgovoriti	13.7	11.3	8.6

KOJA SREDSTVA INFORMIRANJA NAJVIŠE KORISTITE KAD JE U PITANJU INFORMISANJE O EVROPSKIM INTEGRACIJAMA? – PRVI ODGOVOR

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Prvi put u 2022 godini, Internet je postao glavni medij kad je u pitanju informisanje o evropskim integracijama (prvi odgovor).

Drugi medij je TV a u 2022 godini treći medij je štampa kao što je bila u 2020 godini.

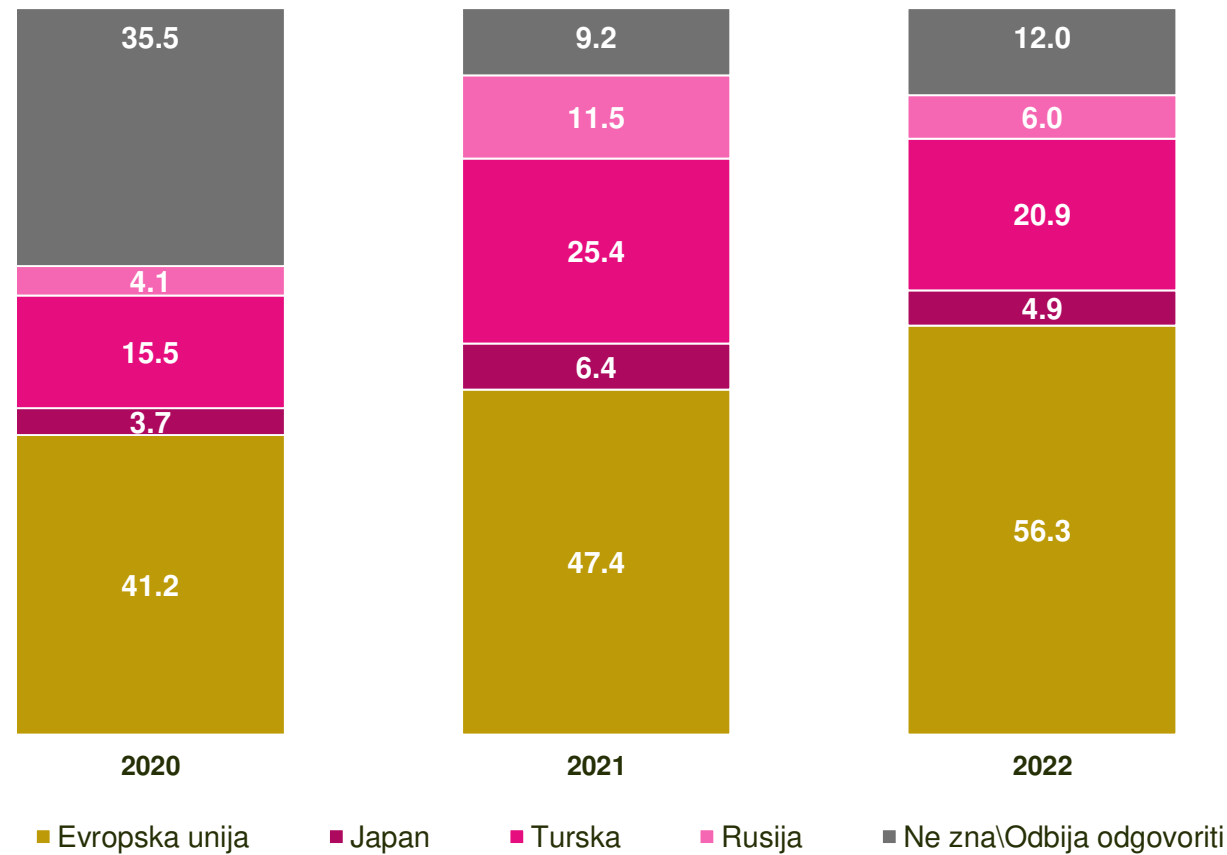

NAJVEĆI DONATOR SREDSTAVA BIH JE...?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Malo više od polovine građana BiH smatra da je najveći donator BiH Evropska unija. U 2022 godini, ovaj procenat je značajno veći nego u 2020 i 2021 godini.

U 2022 godini bilježi se pad procenta mišljenja da je najveći donator BiH Turska i Rusija.

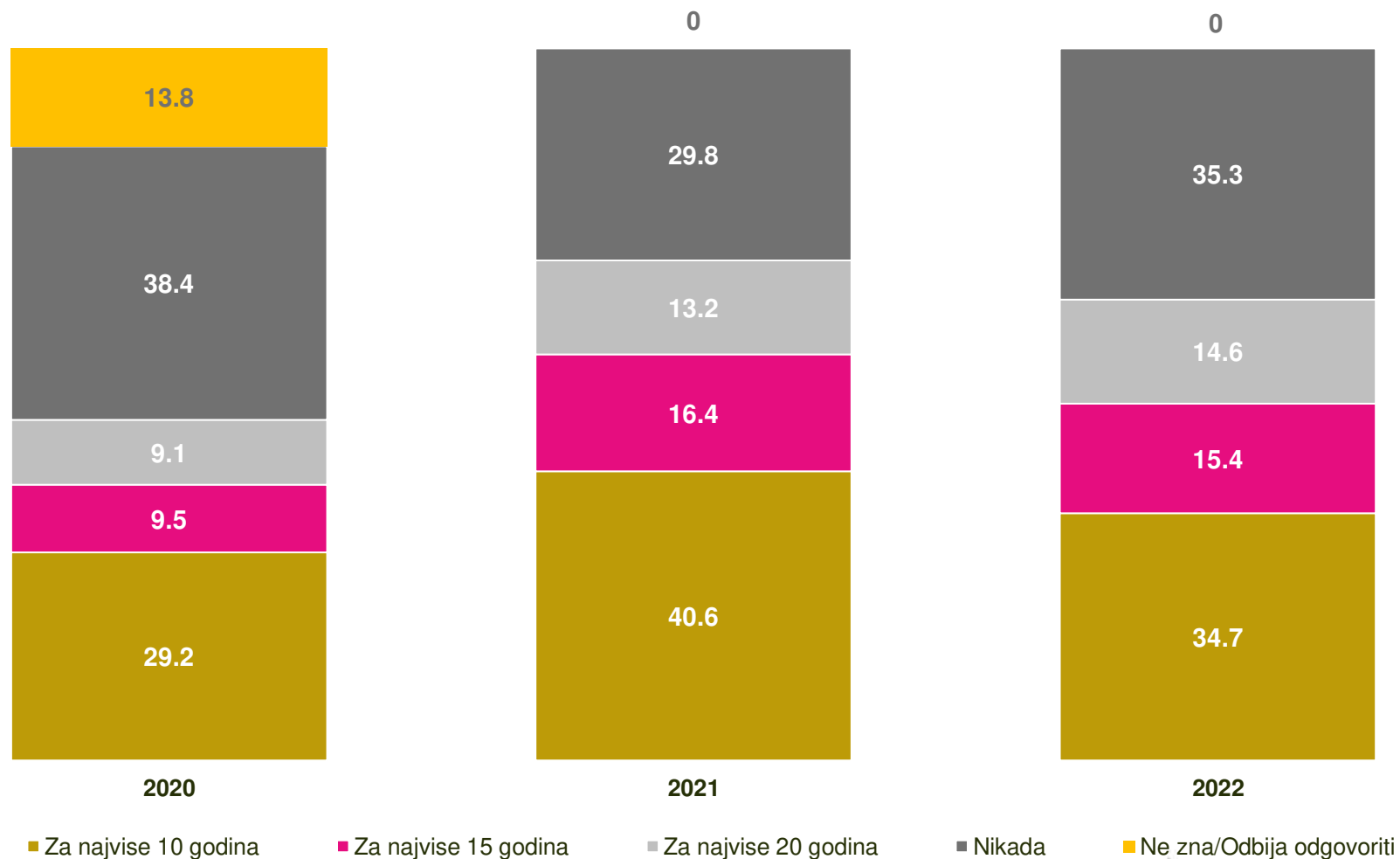

KADA ĆE, PO VAŠIM PROCJENAMA, BIH UĆI U EU?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Ako mišljenja građana na ovo pitanje podijelimo na pesimizam i optimizam, evidentan je porast pesimizma u 2022 u odnosu na 2021 godinu (7%) i 2020 godinu (2,5%).

Jedna trećina građana BiH (34,7%) procjenjuje ulazak BiH u EU za najviše 10 godina. Takvog je mišljenja bilo 29% u 2020 godini i 40,6% u 2021 godini.

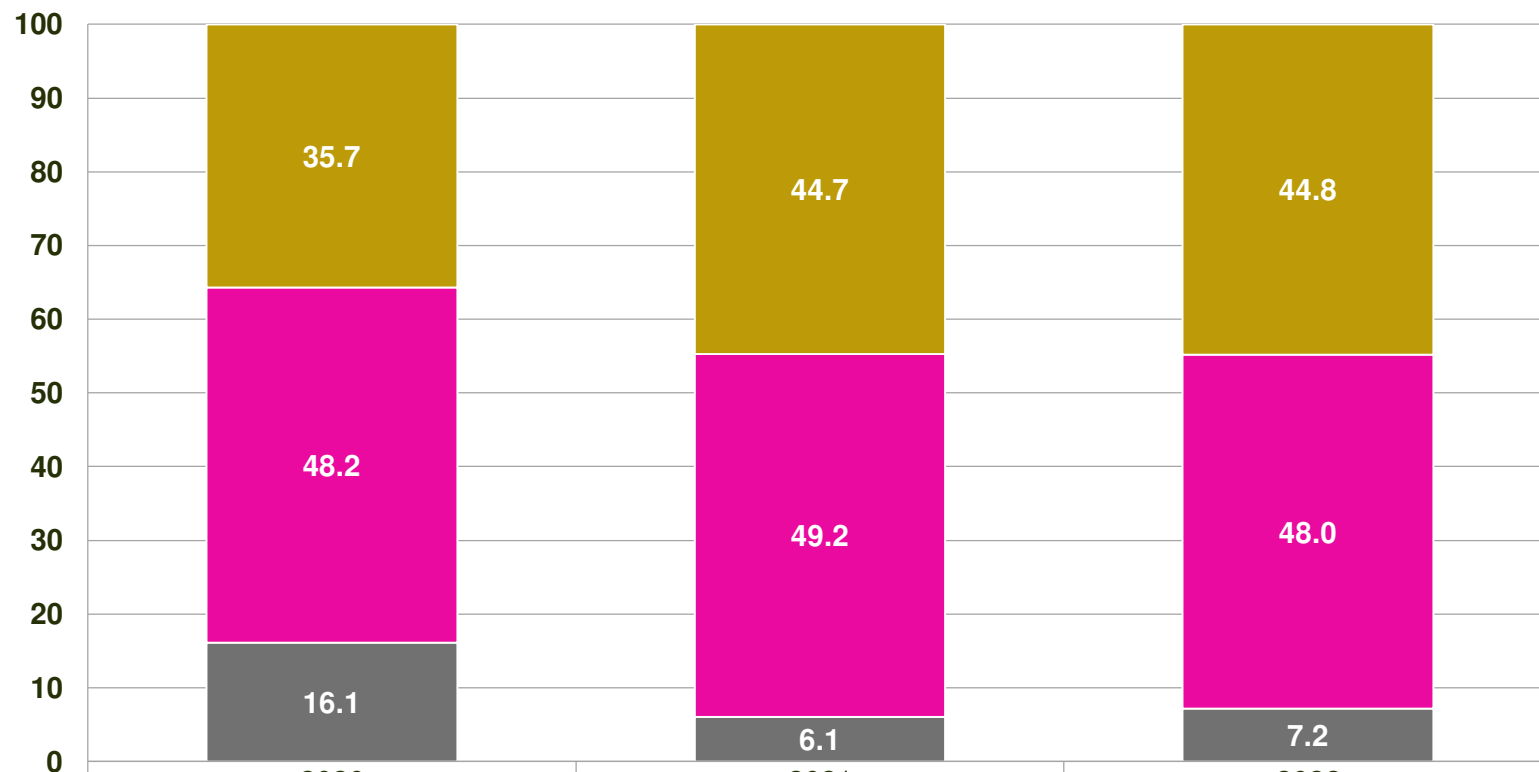

PO VAŠEM MIŠLJENJU, IMA LI EVROPSKI PUT BIH ALTERNATIVU?

N₂₀₂₀=1.200, N₂₀₂₁=1.200, N₂₀₂₂=1.200

Evropski put BiH nema alternativu i nema značajnih promjena u 2022 u odnosu na ranije godine.

U 2022 gotovo isti procenat građana kao u 2021 misli suprotno.

■ Da

■ Ne

■ Odbija odgovoriti

KANTAR

DEM

**EMBRACE
DIVERSITY**